

RANDKRANT

Maandblad over de Vlaamse Rand · november 2016 · jaar 20 · #08

FR · DE · EN
traductions
Übersetzungen
translations

**Beleid Vlaamse
Rand dynamiseren**

Misdaadauteurs
Patrick De Bruyn
en Jos Pierreux

**'Happy endings
met een angeltje'**

Rolschaatsen
**'Waggelen
als eendjes'**

+ AGENDA

Michael Van Peel
**'Angst heeft
plaatsgemaakt
voor apathie'**

Planten groeien,
mensen groeien

Johan Vanherberghen uit Terlanen werd vorige maand door Lies Vandenbroucke aangeduid om *deketting* voort te zetten.

16
04

Een dorp moet zich profileren

Ooit stond de in Tienen opgegroeide Johan Vanherberghen aan de wieg van Suikerrock. 'Bijna drie decennia geleden ruilde ik het Haspengouw in voor de Rand. Tijdens mijn studietijd in Leuven ontmoette ik mijn vrouw; ze is afkomstig uit Jezus-Eik. We hebben een van de rustigste plekken in de Rand opgezocht: Terlanen.'

En daar is Johan een bekende naam. 'Ik ben een duivel-doet-al, en hecht veel belang aan het sociale weefsel in een dorp. Ik ben onder meer lid van de dorpsraad en de fanfare en probeer op mijn manier bij te dragen om het dorp bij elkaar te brengen. Dat is niet altijd makkelijk, mensen zijn nog moeilijk buiten te krijgen. Maar een tijdje geleden hebben we ons vernieuwde kerkplein ingehuldigd. Het was leuk dat er mensen waren die we nog niet eerder hadden gezien.'

VAKANTIEDECOR

'De autochtone bevolking hoort het misschien niet zo graag, maar de gemeenschap hier leeft voornamelijk bij gratie van de inwijkingen. Ik woonde lange tijd in wat je noemt een slaapwijk. Nu er heel wat jonge gezinnen de huizen bewonen, is er opnieuw leven. En dat merk je in het dorp. Het is zoveel leuker als je naar de herberg gaat en weet dat er iemand is die je kent, dan dat je je de hele tijd moet afvragen of er iemand zal zijn die je kent. Als levendige buurt profileer je je kleine dorp bovendien ook in Overijse en de ruime Rand.'

Vanherberghen is zelf een inwijking. Wat was zijn eerste indruk van de Rand? 'Mijn eerste indruk was dat de mensen hier aardig en gastvrij zijn. En dat we eigenlijk rotverwend zijn, en dat misschien niet genoeg beseffen.

Natuur bijvoorbeeld. De eerste keren dat ik hier rondreed, waande ik mij in een vakantiedecor ergens in het Zuiden van Europa. En dat geldt voor de hele Rand. Ten noorden, oosten, zuiden of ten westen van Brussel, overal ziet de Rand er anders uit, maar overal heeft het wel zijn eigenheid en schoonheid grotendeels bewaard.'

INSPIRATIE OM TE KOKEN

Een ander pluspunt voor Vanherberghen: gastronomie. 'Ik heb een verleden in de informatica en de grafische sector, maar sinds enkele jaren heb ik met mijn vrouw een onderneming die op bestelling alle ingrediënten voor lekkere maaltijden aan huis brengt. Je krijgt er het menu bij, enkel het koken moet je zelf doen. Van drukke tweeverdieners tot jongeren die willen leren koken of mensen die minder mobiel zijn, de klanten zijn heel uiteenlopend. In de Rand kan je ontzettend veel inspiratie opdoen voor lekkere gerechten. Onze regio is gezegend met heel wat lekkere ingrediënten.'

Bovendien heeft de Rand volgens Vanherberghen enkele voordelen die andere regio's niet hebben. 'Het ruime aanbod aan cultuur is een troef. En de vele culturen die hier samenwonen. De Rand heeft baat bij die multiculturaliteit.' En wat met de nabijheid van Brussel? 'Zeker een voordeel, moesten we er sneller geraken. Ik woon ietsje afgelegen, maar nog altijd op een boogscheut van Leuven en Brussel. Toch valt het vaak tegen om naar die steden te rijden. En weet je wat me nog opvalt de laatste tijd? De vliegtuigen die hier over de oostrand vliegen. Niet dat ze echt storen, maar je ziet en hoort ze wel iedere keer.'

TEKST Jens De Smet • FOTO Filip Claessens

AGENDA
NOVEMBER
2016

ABONNEMENT 15 € voor wie in de Rand woont, 20 € voor wie buiten de regio woont (9 nrs/jaar). • Rekeningnr. IBAN BE 58 0910 2113 1679

VERDELING RandKrant november wordt bus-aan-bus verdeeld in Meise, Merchtem, Asse, Wemmel, Dilbeek, Sint-Pieters-Leeuw, Drogenbos, Linkebeek, Beersel en Sint-Genesius-Rode.

18
13

22
23

INHOUD

04

10

20

06 VAN **ASSETOT ZAVENTEM**

09 MIJN**PLEK**

14 OP**VERKENNING**

15 MIJN**GEDACHT**

16 MIDDEN**IN**

19 KWESTIE VAN **SMAAK**

22 **INTERVIEW**

26 **BOUW**WERK

32 GEMENGDE **GEVOE**LENS

Beleid Vlaamse Rand dynamiseren

Het heeft even geduurd, maar iets minder dan twee jaar na de laatste verkiezingen voor het Vlaams Parlement is het nieuwe Coördinatieplatform Stand van de Rand van start gegaan. Het platform wil de situatie in de Rand analyseren en het beleid stimuleren.

FR

‘Happy endings met een angeltje’

Misdaadauteurs Patrick De Bruyn en Jos Pierreux zijn allebei geboren in Halle. Ze liepen jaren op dezelfde speelplaats rond. Nu schrijven ze misdaadromans. Toch zijn de verschillen opvallender dan de overeenkomsten. Patrick De Bruyn en Jos Pierreux over hun auteurschap.

EN

‘Iedereen heeft zijn verantwoordelijkheid’

Getroffen worden door een daad van terreur en haat. En er bewust voor kiezen dit blinde geweld met liefde te beantwoorden. Dat deed Kristin Verellen, levensgezel van Johan Van Steen, die het leven liet toen hij op 22 maart met de metro op weg was naar zijn werk.

FR

COLOFON RandKrant verschijnt maandelijks (niet in januari, juli en augustus) op 98.000 exemplaren. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant. • **Realisatie** vzw 'de Rand' • **Hoofdredacteur** Geert Selleslach • **Eindredacteur en coördinatie** Ingrid Laporte • **Fotografie** Filip Claessens en David Legréve • **Redacteurs** Michaël Bellon, Mirek Cerny, Bart

Claes, Tina Deneyer, Jens De Smet, Tine De Wilde, Herman Dierickx, Nathalie Dirix, Willy Fluyt, Guido Fonteyn, Patrick Gijssels, Karla Goetvinck, Gerard Hautekeur, Joris Herpol, Joris Hintjens, Ines Minten, Tom Serkeyn, Wim Troch, Fatima Ualgasi, Sofie Van den bergh, Luc Vanheerentals, Lene Van Langenhove en Dirk Volckaerts • **Redactieadres** Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02 767 57 89,

e-mail randkrant@derand.be, website www.randkrant.be • **Verantwoordelijke uitgever** Jeroen Windey, Agentschap Binnenlands Bestuur, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel • **Vormgeving** Jansen & Janssen Creative Content, Gent • **Druk** Corelio, Erpe-Mere • RandKrant wordt gedrukt op FSC(®)-gecertificeerd papier – licentienummer: FSC-C004762

Coördinatieplatform Stand van de Rand

Beleid Vlaamse Rand dynamiseren

Het heeft even geduurd, maar iets minder dan twee jaar na de laatste verkiezingen voor het Vlaams Parlement is het nieuwe Coördinatieplatform Stand van de Rand van start gegaan. Het platform wil de situatie in de Rand analyseren en het beleid stimuleren.

TEKST Luc Vanheerentals • FOTO Filip Claessens

Het platform is een breed overleg van beleidsmakers en specialisten, en zal het werk van twee vorige overlegorganen verderzetten: het START (Strategisch Actieplan voor Reconversie en Tewerkstelling) voor de luchthavenregio en het VSGB (Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel), die hun activiteiten in 2014 beëindigden.

Het START-overleg werd in 2004 opgestart naar aanleiding van problemen in de luchthavenregio zoals het failliet van Sabena, de crisis van de luchtvaart in de nasleep van 9/11 en de verhuis van DHL met een verlies van meer dan 3.000 banen. Het START beoogde maatregelen om de economie en tewerkstelling aan te zwengelen en de leefbaarheid rond de luchthaven te verbeteren. Het hield zich vooral bezig met mobiliteit, ontwikkeling van bedrijfsterreinen, arbeidsmarkt en een leefbare omgeving. Na de definitieve vaststelling van het VSGB werd daarnaast nog een andere overleggroep opgestart die een flankerend beleid moest uitwerken op vlak van onderwijs, welzijn, mobiliteit, natuurontwikkeling.

ZELFDE DOEL ANDERE NAAM

'Het overleg van het START en het VSGB had als gemeenschappelijke doelstelling projecten van zeer verscheiden aard op te volgen en te doen vooruitgaan via rapportering, het uitwisselen van informatie en het aansporen van de betrokken sectoren om actie te ondernemen', zegt Lodewijk De Witte, provinciegouverneur van Vlaams-Brabant en voorzitter van het oude en het nieuwe overlegorgaan. Ook het Coördinatieplatform Stand van de Rand wil nu overheden en Vlaamse administraties stimuleren om samen te werken, trajecten op te volgen

en te rapporteren en actieplannen te actualiseren. 'De bedoeling is om in de Vlaamse Rand een dynamisch beleid op gang te houden voor een gezonde en leefbare omgeving, een betere mobiliteit, goed onderwijs, betere uitgebouwde welzijnsvoorzieningen, een krachtige economie en tewerkstelling en voldoende en betaalbare huisvesting', aldus De Witte.

22 PROJECTEN

Tijdens een eerste vergadering op 21 maart werd een selectie gemaakt tussen de vele projecten waarover de twee vorige overleggroepen zich in het verleden bogen. Ook uit actuele beleidsinitiatieven konden items worden gekozen. De projecten moeten zich situeren in de beleidsdomeinen 'omgeving', 'mobiliteit en openbare werken', 'onderwijs', 'welzijn', en 'wonen', zo zei Ben Weyts (N-VA), Vlaams minister voor de Vlaamse Rand op 22 juli tijdens een commissievergadering in het Vlaams Parlement. Het moet ook gaan om projecten van voldoende omvang en met een belangrijk hefboomeffect en bovendien SMART zijn (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdsgebonden). Op basis van deze criteria werden 22 projecten geselecteerd. Volgens de minister kan deze lijst in de toekomst nog worden uitgebreid of ingeperkt.

Wat het beleidsdomein 'omgeving' betreft, gaat het om de afbakening van de economische poort luchthaven, het sluiten van een samenwerkingsakkoord als basis voor een stabiele en evenwichtige exploitatie van de luchthaven, akoestische isolatievoorschriften, het reconversiegebied Vilvoorde-Machelen, de creatie van 1000 ha bijkomend toegankelijk groen en de versterking van het openruimtenetwerk. De geselecteerde mobiliteitsprojecten

zijn de herinrichting van de ring rond Brussel, het BrabantNet, de voltooiing van de ring rond Asse, het knooppunt Londerzeel-Zuid, het FietsGen, de verdere realisatie van het S-spoornet (GEN), de aanpak van het sluisverkeer, de randparkings en de omvorming van de N203a in Halle. Bij onderwijs draait het om infrastructuur en capaciteit, taal, diversiteit en gelijke onderwijskansen, bij welzijn om de historische achterstand van welzijnsvoorzieningen en Vlabzorginvest en bij wonen om wonen in eigen streek en Vlabinvest.

BETERE FOCUS

Volgens Stijn Quaghebeur, kabinetsmedewerker van minister Weyts, komt via dit overleg de politieke focus meer op de Vlaamse Rand te liggen. 'Dat is belangrijk. Het gaat hier immers om een strategisch gebied rond de hoofdstad, dat onder meer door de aanwezigheid van de

'Met dit overleg komt de politieke focus meer op de Vlaamse Rand te liggen.'

luchthaven economisch belangrijk is, maar dat door de nabijheid van Brussel ook geconfronteerd wordt met tal van problemen. Zo is het een van de belangrijkste mobiliteitsknopen van het land. Daarnaast is er de evolutie naar toenemende internationalisering en verfransing, wat zijn weerslag heeft op diverse beleidsdomeinen zoals onderwijs en welzijn', zegt Quaghebeur, die in Dilbeek ook schepen is voor Openbare Werken en Mobiliteit.

Volgens provinciegouverneur De Witte is een dergelijk overleg tussen kabinetten en overheidsentiteiten zeer zinvol. 'Dit coördinatieplatform heeft niet de ambitie om het beleid uit te stippelen, maar via dit overleg kunnen we bevoegde instanties wel interpellieren over hun beleid ten aanzien van de Rand.' Zo hebben de vorige overleggroepen er volgens hem

toe bijgedragen dat er bijvoorbeeld op vlak van onderwijs extra leerkrachten ter beschikking werden gesteld voor scholen met een groot aantal anderstalige leerlingen. 'Dit overleg heeft bijvoorbeeld ook het Agentschap Natuur en Bos en de Vlaamse Landmaatschappij gestimuleerd om een gezamenlijke aanpak uit te werken voor de Rand. Door de aanwezigheid van al die kabinetmedewerkers wegen we ook op het beleid van de Vlaamse Regering.' De Witte verwijst hierbij onder meer naar het voor Vlaanderen unieke feit dat volgens het regeerakkoord in de Rand 1000 ha bijkomend groen moet worden aangeplant.

VOORBEELD WELZIJN

Over de werking van het huidige Coördinatieplatform Stand van de Rand is hij verheugd over de omslag op het departement Welzijn met betrekking tot de door de provincie al vaak aangekaarte achterstand op vlak van welzijnsvoorzieningen in Halle-Vilvoorde. 'Terwijl men de vorige jaren steeds probeerde uit te leggen waarom een inhaalbeweging niet echt nodig was, is men bij een recente themavergadering over welzijn met het plan gekomen een werkgroep te vormen, waarin de verschillende agentschappen zoals Kind en Gezin, VIPA, Jongeren en Welzijn, ... vertegenwoordigd zijn, die initiatief kan nemen om die achterstand te verminderen. Alhoewel er momenteel nog geen concrete voorstellen op tafel liggen, is dit een veel betere benadering dan in het verleden. Om een echte inhaalbeweging te realiseren moet je die agentschappen meekrijgen.'

Vanuit de provincie zullen voorstellen aan die werkgroep welzijn worden overgemaakt. 'Binnen zes maanden zullen we evalueren wat er van dit plan concreet terecht is gekomen. Ik ben hoopvol dat er eindelijk structurele maatregelen genomen zullen worden', aldus De Witte. Ook over de doelstellingen op vlak van diversiteit en talenbeleid, onderwijs en welzijn, infrastructuur en capaciteit, die het departement Onderwijs reeds kenbaar maakte, is de gouverneur zeer te spreken. 'Men wil bijvoorbeeld vermijden dat taalachterstand onderwijsachterstand wordt, het bijeenbrengen van expertise en ervaring

stimuleren door uitwisseling van goede praktijken. Hun eindadvies hierover zit goed in elkaar.'

ROL VAN DE GEMEENTEN

Ook de gemeenten worden, volgens Quaghebeur, betrokken bij de werking van het coördinatieplatform. Dat gebeurt vooreerst via een jaarlijkse studiedag, waarop ze worden uitgenodigd. De eerste heeft plaatsgevonden op 22 oktober. Tijdens dit colloquium werd aandacht gevraagd voor de vooruitgang in drie dossiers: mobiliteit, omgeving en onderwijs. Ook de gemeenten zullen dus hun rol moeten spelen, maar hoe het nieuwe Coördinatieplatform zich precies verhoudt ten aanzien van het Toekomstforum Halle-Vilvoorde, waarin de meeste gemeenten vertegenwoordigd zijn, is voorlopig niet duidelijk.

Het nieuwe platform selecteerde 22 projecten waaraan gewerkt zal worden.

FR

DYNAMISER LA POLITIQUE DANS LE VLAAMSE RAND

La nouvelle Plateforme de Coordination Stand du Rand entend analyser la situation dans le Rand et stimuler la politique. C'est une large concertation de décideurs politiques et de spécialistes, qui poursuivra le travail des deux organes de concertation précédents. Elle portera sur les 22 projets qui ont été sélectionnés. La plateforme de coordination souhaite stimuler les autorités et les administrations de Flandre à coopérer, à assurer le suivi et à faire rapport sur les trajets et à actualiser les plans d'action. 'L'objectif consiste à mener une politique dynamique dans le Vlaamse Rand pour un environnement sain et viable, une meilleure mobilité, un enseignement de qualité, des équipements de bien-être mieux structurés, une économie et des emplois solides et des logements en suffisance et abordables', dit Lodewijk De Witte, gouverneur de la province du Brabant flamand et président de la plateforme de coordination.

Natuurbrug

HOEILAART In Hoeilaart is onlangs de eerste steen gelegd van het ecoduct over de ring rond Brussel tussen Groenendaal en Waterloo. 'De natuurbrug moet dieren zoals vossen en reeën, die nu vaak in het autoverkeer sneuvelen, een veilige oversteek bieden. We investeren 6 miljoen euro. Het ecoduct moet klaar zijn in mei volgend jaar', zegt minister voor de Vlaamse Rand en Dierenwelzijn Ben Weyts (N-VA). 'De groene brug van 60 meter breed krijgt een natuurlijke inrichting met aarde, struiken en bomen. Een speciaal *ecoraster* van twee meter hoog aan beide kanten van de ring, in totaal 25 km lang, zal de dieren naar het ecoduct leiden.' Om die *ecorasters* te bouwen moeten flink wat bomen gekapt worden. 'In de plaats komen er struiken', vertelt Patrick Huvenne van het Agentschap Natuur en Bos. 'Zo krijgen we een mooiere bosrand met een hogere biodiversiteit. Vlinders en andere insecten houden namelijk van zonnige bermen met lage struiken en planten'. • TD

Extra geld

DILBEEK/HALLE/VILVOORDE Dilbeek, Halle en Vilvoorde krijgen van de Vlaamse Regering samen 3 miljoen euro extra om de grootstedelijke problemen aan te pakken waarmee ze almaar vaker worden geconfronteerd. De steden en gemeenten in de Rand vragen al jaren een erkenning als centrumregio om zo extra middelen te krijgen uit het Fonds voor Steden en Gemeenten. Die erkenning, en dus structurele steun, komt er voorlopig niet, maar in de begroting van volgend jaar is wel 3 miljoen euro extra ingeschreven voor Dilbeek, Halle en Vilvoorde. Vilvoorde krijgt ruim de helft van dat bedrag, Dilbeek ongeveer 30%, Halle de resterende 20%. 'De extra middelen die we nu krijgen, zullen gebruikt worden voor onder meer kinderopvang, de opvang van vluchtelingen, de huisvestingsproblematiek en de versterking van de eerstelijns-hulp', zegt Dirk Pieters (CD&V), burgemeester van Halle. Dilbeek denkt onder meer aan de strijd tegen zwerfvuil en kansarmoede, en investeringen in de bouw van scholen en vrijetijdsinfrastructuur. 'In Vilvoorde willen we met het extra geld onder meer inzetten op extra ondersteuning van onze deradicaliseringscel, gemeenschapswachten en diensten die werken rond huisjesmelkerij en verloedering. Daarnaast bekijken we hoe we de nieuwe middelen kunnen investeren in de strijd tegen schooluitval en kansarmoede', zegt Jo De Ro (Open VLD), schepen van Financiën en Onderwijs. • TD

Onderdompelen

VLAAMSE RAND Vlaams minister voor de Vlaamse Rand, Ben Weyts (N-VA) steunt dit schooljaar verschillende taalstimulerende ateliers in de Vlaamse Rand. 'Ik wil anderstalige nieuwkomers in de Vlaamse Rand de kans geven om snel en doelbewust te integreren in onze gemeenschap. Daarvoor is de kennis van het Nederlands essentieel. Taalstimulerende ateliers zijn dan ook uiterst geschikt om kinderen op een speelse en interactieve manier de taal aan te leren en vertrouwd te maken met de lokale gemeenschap', aldus de minister. In de taalateliers worden kinderen via verhalen, spelletjes, knutselopdrachten en liedjes ondergedompeld in het Nederlands. Vzw 'de Rand' organiseert al jaren met succes taalateliers in Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Wemmel en Drogenbos. Via de impuls subsidies krijgen ook gemeenten en organisaties die ateliers organiseren ondersteuning. Dat is onder meer het geval in Sint-Pieters-Leeuw. Die gemeente start met een aanbod van taalateliers in de buitenschoolse opvang van haar negen scholen. • TD

Babyprotest

DILBEEK Dagelijks sterven 830 moeders door complicaties tijdens de zwangerschap of bevalling. Veel heeft te maken met de slechte medische omstandigheden waarin moeders in Afrika moeten bevallen. 'In onze Westerse ziekenhuizen kunnen moeders rekenen op professionele medische begeleiding, kwalitatief materiaal en aangepast noodtransport. In Afrika is dat niet het geval. Die ongelijkheid is onrechtvaardig en daar willen wij wat aan doen', zegt medewerker Thomas Deweer van ontwikkelings Samenwerkingsorganisatie Memisa uit Dilbeek. 'We willen dit onderwerp op de politieke agenda krijgen. Daarom lanceerden we www.babyprotest.be. Zo kan je ons symbolisch steunen in de strijd tegen moedersterfte. Op de website kan je met een persoonlijke foto een baby creëren om mee te lopen in het protest en je eigen slogan bepalen.' • TD

Meer info vind je op www.babyprotest.be

Het effect van een boom

MEISE De RVO-Society, een organisatie die de interesse van jongeren voor wetenschap en techniek wil aanwakkeren, is gestart met een nieuw project in de Plantentuin van Meise. 'Het project kreeg de naam Bos Online en onderzoekt aan de hand van hightech sensoren of bomen al dan niet een bufferend effect hebben op het microklimaat', legt Jo Decuyper, directeur van de RVO-Society uit. 'Een draadloos netwerk registreert metingen in een open veld en in een bosomgeving, telkens vlakbij de A12. Leerlingen en leerkrachten zullen toegang krijgen tot de resultaten van die hoogtechnologische metingen en zo een antwoord krijgen op vragen als 'Welke invloed heeft een boom op zijn omgeving?' en 'Welk effect heeft de plaats waar de boom staat?'. Op termijn zullen scholen ook in hun eigen omgeving een netwerk installeren en zelf metingen kunnen doen. Zo dragen ze bij aan het wetenschappelijk onderzoek.' Vlaams minister voor Innovatie Philippe Muyters (N-VA) schaart zich achter het project: 'Jongeren warm maken voor wetenschap en techniek doe je het best door hen in de praktijk te laten proeven van wat allemaal mogelijk is. Via Bos Online prikkelen we hun nieuwsgierigheid. Het levert prachtig materiaal op om in de klassen mee aan de slag te gaan. Scholen die hun leerlingen de kans willen geven hieraan mee te werken, zijn nog altijd welkom.' • TD

 Meer informatie vind je op www.bos-online.be

Eigen rechtbank

VLAAMSE RAND De Vlaamse Rand heeft nood aan een eigen rechtbank. Dat vindt de procureur van Halle-Vilvoorde Thierry Freyne. 'Sinds de start van het parket van Halle-Vilvoorde in 2014 hebben we onze prioriteit gelegd bij de aanpak van de vele woninginbraken in de regio', vertelt Freyne. 'Ik mag zeggen dat we goede resultaten boeken, maar op het vlak van aanhouding en bestraffing loopt er een en ander fout. Daders die criminele feiten hebben gepleegd in de Rand komen voor een Nederlandstalige rechtbank in Brussel. Die Brusselse rechters hebben minder voeling met de problematiek in onze regio. Zij zijn vooral gefocust op de grootstedelijke problemen. Voor hen zal een diefstal met geweld of bedreiging al sneller doorwegen dan een gewone inbraak. En dus gebeurt het vaak dat de verdachte meteen weer op vrije voeten is. Dat leidt natuurlijk tot frustratie bij het parket en bij de politiediensten. Vandaar mijn pleidooi voor een eigen rechtbank in Halle-Vilvoorde. Ik beseft natuurlijk dat zoiets niet meteen kan. Misschien moeten we overwegen om in tussentijd de Brusselse rechters af en toe zittingen te laten houden in Halle-Vilvoorde?' • TD

Er komt geen winkelcentrum langs de Pontbeek in **Zellik**. • In **Hoeilaart** zetten de gemeente, de politie en het buurtinformatienetwerk een mobiele applicatie in om snel gegevens uit te wisselen en inbraken tegen te gaan. • Er zijn 110 banen bedreigd bij afdelingsbedrijf Swisssport in **Zaventem** dat een contract met Brussels Airlines kwijtspeelde. • Vanaf volgend jaar wordt er geen koffie meer gebrand bij Douwe Egberts in **Strombeek**, waardoor 274 banen op de tocht staan. De site zal op termijn volledig sluiten. • De voormalige jeugdsite 't Bronneken in **Asse** wordt openbaar verkocht. Het jeugdhuis kreeg een nieuwe stek in het nieuwe jeugdcentrum. • De inwoners van de Zennevallei krijgen de kans om mee te investeren in het windmolenpark op de grens van **Beersel** en **Sint-Pieters-Leeuw**. • In **Groot-Bijgaarden** komt een nieuw bedrijvenpark langs de Gossetlaan met plaats voor meer dan vijftig kleine en middelgrote bedrijven. • Een internetveiling met strips en tekeningen van Marc Sleen uit **Hoeilaart** heeft zo'n 30.000 euro opgeleverd. • Omdat er veel te snel wordt gereden in de zone 30 in **Meise** centrum zal de politiezone KLM er snelheidscontroles uitvoeren. Er komen ook paaltjes om te vermijden dat bestuurders het voetpad als derde rijstrook gebruiken. • Bij het inspectiebedrijf Vinçotte in **Vilvoorde** zijn 50 banen bedreigd. • Martin Geunens uit **Wemmel**, beter bekend als Supernova, is de beste beatboxer van het land. Hij won het ultieme Belgisch Kampioenschap Beatboxen. • De

provincie Vlaams-Brabant keurde het ruimtelijk uitvoeringsplan Vlezenbeek in **Sint-Pieters-Leeuw** goed waardoor het revalidatiecentrum Inkendael kan uitbreiden en er een nieuwe sportinfrastructuur aan het voetbalveld aan de Inkendaalstraat kan komen.

- De Springveer in **Alsemberg** krijgt een nieuw schoolgebouw.
- Volgend jaar neemt **Overijse** de zuidflank onder handen. Dat is het parkgebied achter CC Den Blank. Het moet het water beheersen en recreatiemogelijkheden uitbreiden.
- Het drinkwater is het duurst in de Zennevallei en de luchthavenregio.
- Het Heilig Hart College uit Halle doet aan schaalvergroting. Vanaf volgend schooljaar varen ook scholen uit Pepingen, Herne en **Sint-Pieters-Leeuw** onder de vlag van het college dat dan bijna 6.000 leerlingen zal tellen.
- Eind september werd in **Dilbeek** de campagne voor de griepvaccinatie gelanceerd.
- In de Kerkstraat in **Ruisbroek** is de bouw gestart van 24 nieuwe sociale woningen.
- Op de sportsite Wauterbos in **Sint-Genesius-Rode** heeft de gemeente een nieuw kunstgrasveld laten aanleggen.
- Ook in **Merchtem** wordt momenteel een nieuw kunstgrasveld aangelegd op de sportsite.
- Het poeder dat de brandweerzone Vlaams-Brabant West de voorbije zomer gebruikte om wespennesten uit te roeien, blijkt niet efficiënt genoeg. Dat verklaart waarom de brandweer de voorbije zomer soms tot drie keer toe moest langsgaan om dezelfde nest te verdelgen.
- Jonge mensen uit **Tervuren** krijgen voorrang bij de gemeentelijke verkoop van 18 kavels aan de Kisteveldlaan. Ze kunnen de gronden aan een lagere prijs kopen en zo in eigen streek blijven wonen.
- Momenteel staan er zo'n dertig **Merchtem**naren op de wachtlijst voor de 60 serviceflats van het OCMW.
- In **Drogenbos** is met steun van het OCMW, Kind en Gezin en Passage 4 aan de Kerkstraat een babycafé opgestart. Elke eerste dinsdag van de maand kunnen zwangere mama's of mama's en papa's met baby's tussen 0 en 3 jaar gratis bij elkaar komen om ervaringen te delen. • JH

Pendelparking aan Esplanade

LAKEN Het Brussels Gewest is van plan om aan tramterminus Esplanade in Laken een grote pendelparking aan te leggen. Daar zou plaats zijn voor 1.500 auto's en 150 fietsen. De pendelaars kunnen zo vlot overstappen op tramlijn 3, die hen in 20 minuten naar het Noordstation brengt. De pendelparking zou buiten de werkuren kunnen dienen voor bezoekers van de Heizel. Om dat alles te realiseren, moet de autosnelweg A12 wel een stukje verlegd worden. De groene middenberm moet wijken en de rijstroken richting centrum worden opgeschoven. Aan elke kant moet een rijstrook sneuvelen voor de in- en uitrit voor de nieuwe pendelparking. Bedoeling is om van de A12 in Laken een echte toegang tot de stad te maken en in de vrijgekomen ruimte een park van vijf hectare aan te leggen. Binnenkort start het openbaar onderzoek. • TD

Kansarmoede in de Rand

ZAVENTEM De kansarmoede in Halle-Vilvoorde is het grootst in Zaventem. Dat blijkt uit cijfers van Kind en Gezin. Het cijfer van de luchthavengemeente is op een jaar tijd gestegen van 11 tot ruim 15%. Dat is 3% meer dan het Vlaamse gemiddelde. De kansarmoede in Zaventem was in 2015 zelfs groter dan in Machelen en Vilvoorde (14%). Het gemeentebestuur van Zaventem wijt het bedroevende cijfer aan de instroom van mensen uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest die door een gebrek aan het juiste diploma en kennis van het Nederlands geen baan vinden. Zaventem werkt naar eigen zeggen wel op verschillende vlakken om de kansarmoede terug te dringen. Ook in Wemmel wordt meer dan 1 op de 10 kinderen geboren in een kansarm gezin. Overijse kan het beste cijfer voorleggen: 0,9%. Ook Meise, Hoeilaart, Sint-Genesius-Rode en Kraainem blijven onder de 2%. • TD

Brussels Airlines

ZAVENTEM Begin volgend jaar komt luchtvaartmaatschappij Brussels Airlines volledig in handen van Lufthansa. De Duitse luchtvaartgroep had al 45% van de aandelen. Carsten Spohr, CEO van Lufthansa, liet verstaan dat er geen jobzekerheid is bij de overname. 'In een sector als de onze bestaat jobgarantie niet.' Brussels Airlines zal volgens Spohr niet verdwijnen, maar wel grotendeels geïntegreerd worden in lagekostenmaatschappij Eurowings. 'Niet alleen voor het personeel van Brussels Airlines zelf is het bang afwachten. De hele zaak kan gevolgen hebben voor de volledige luchthavengemeenschap op Zaventem', waarschuwt Kurt Callaerts van de christelijke vakbond. Zo is Brussels Airlines bijvoorbeeld de grootste klant van SwisSPORT, de belangrijkste afhandelingsmaatschappij op Zaventem. De luchthaven, de werkgevers, de vakbonden en de federale overheid hebben er alle belang bij om elke stap bij Brussels Airlines nauwlettend op te volgen. • TD

Kanaalplan

VILVOORDE Het Kanaalplan, het actieplan rond terrorisme en radicalisering, werpt zijn eerste vruchten af. Dat laat minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken Jan Jambon (NV-A) weten. Het Kanaalplan werd in februari gelanceerd, na de aanslagen van november 2015 in Parijs, en moest in de eerste plaats de radicalisering in kaart brengen. 'In Molenbeek en Vilvoorde werden zo'n 600 mensen geschrappt uit het bevolkingsregister. We stelden orde op zaken bij de meer dan 1.500 vzw's die we daar aantroffen. En 57 Syriëstrijders worden intensief opgevolgd', aldus minister Jambon. 'De lokale politiezones kregen versterking. Het Kanaalplan wordt nu ook uitgerold naar andere betrokken gemeenten en politiezones. Het zal heel belangrijk zijn om op de verschillende niveaus goed samen te werken.' Net op dat vlak is de Vilvoordse burgemeester Hans Bonte (SPA) voorlopig niet onder de indruk. 'Op bepaalde vlakken verloopt de samenwerking bijzonder stroef en beweegt er weinig of niets in Brussel', meent Bonte. 'Laat ons dus hier in Vlaanderen in eerste instantie onze verantwoordelijkheid nemen. Daarom hebben we met de Vlaamse partners een actieplan opgesteld om het Kanaalplan bij ons te doen slagen. Ook al omdat de spelregels, ook op juridisch vlak, anders zijn.' • TD

50° 56' 0" N
4° 22' 16" E

'Mijn lievelingsplek in de Rand?'

Johan Goossens twijfelt geen seconde: 'de abdijkerk van Grimbergen'. Het is de plaats die hij meerdere keren per dag opzoekt om er tot rust te komen en daarna weer onze hectische wereld binnen te stappen. **TEKST** Nathalie Dirix • **FOTO** Filip Claessens

Johan Goossens is beter gekend als pater Johan. Sinds 1988 leeft hij als Norbertijn in de abdij van Grimbergen. Een plek waar lang geleden het eerste Grimbergenbier werd gebrouwen en waar nog steeds twaalf Norbertijnse broeders in harmonie samenleven.

OASE VAN RUST

De abdijkerk van Grimbergen mag er dan al acht eeuwen staan en een bepaalde monumentale waarde hebben, voor Johan Goossens is het in de eerste plaats een plek waar hij thuiskomt. 'Hoewel we in tijden leven waarin geloof op het eerste zicht op de achtergrond is verschoven, zien we toch dat onze kerk nog steeds voor veel mensen een plek is waar ze graag halt houden. Meer dan ooit hebben mensen nood om tot rust te komen. Hier komen ze de stilte opzoeken, hun kopzorgen even *on hold* zetten.' Waarom doen ze dit in de abdijkerk? Is de stilte van de natuur geen volwaardig alternatief om de knop om te draaien? 'Natuurlijk. Zelf kan ik ook genieten van de schoonheid van de natuur, maar deze plek heeft nog een extra dimen-

sie. Hier hebben zoveel mensen belangrijke scharniermomenten in hun leven beleefd. Hier kwamen ze samen om een geboorte te vieren, hun liefde voor de andere te vereeuwigen, hun verdriet te delen en hun geloof in de verrijzenis uit te spreken. Deze voorgeschiedenis geeft deze kerk een ziel en precies daarom is het een plek die het dagelijkse overstijgt. Die verbondenheid met het verleden vind ik bijzonder. Het is belangrijk ons verleden niet te vergeten. Het helpt ons te begrijpen wie we zijn.'

MODERNE KUNST

Achteraan de kerk bevindt zich de weekkapel. Hier komen de medebroeders van Johan gedurende de week drie keer per dag samen om te bidden en één keer om eucharistie te vieren. Het lijkt een hele opgave. 'De momenten die we hier in de kapel samen beleven, zijn zeer waardevol. Ik kom er tot rust. Als priester en burger van de 21e eeuw weet ook ik wat stress met je kan doen. Momenten van rust zijn essentieel om mijn batterijen op te laden zodat ik er fysisch en geestelijk weer tegenaan kan. In onze kapel kan ik de waan van de dag achter mij laten en dichterbij mezelf en God komen. Sommige mensen komen misschien tot een gelijkaardig gevoel door te vissen, wandelen, zingen of schilderen. God vind je heus niet alleen in de kerk. Ik ben ervan overtuigd dat je hem overal kan vinden, tenminste als je hem toelaat. Kunst kan je daarbij helpen. Kunst heeft ook iets wat het aardse overstijgt en in de buurt van het mysterie komt. Kijk maar naar het moderne kunstwerk *A tiger can not change his stripes* van Athina Ioannou dat in onze kerk hangt. Vanuit de koepel zie je allemaal gele vlaggetjes die als het ware naar beneden dalen. Fascinerend, toch?

Jos Pierreux (links) en Patrick De Bruyn (rechts)

Misdaadauteurs Patrick

‘Happy

Ze zijn allebei geboren in Halle. Ze liepen jaren op dezelfde speelplaats rond. Nu schrijven ze misdaadromans. Toch zijn de verschillen opvallender dan de overeenkomsten. Patrick De Bruyn en Jos Pierreux over hun auteurschap.

TEKST Ines Minten • FOTO Filip Claessens

Allebei uit Halle, maar voorts hebben we altijd zo'n beetje rond de stad gezwoven', zegt Jos Pierreux. 'Patrick heeft lang in Dworp gewoond en is nu teruggekeerd naar Sint-Rochus bij Halle. Ik woonde vroeger in Pepingen, nu half in Halle, half in Knokke. Maar we kennen elkaar al lang, want we gingen naar dezelfde school. Patrick is ouder dan ik, dat zie je hè.' Het grapje wordt hoofdschuddend ontvangen aan de andere kant van de tafel. 'Ik ben twee jaar ouder', zegt Patrick De Bruyn met een glimlachje.

UNIVERSEEL VERSUS SPECIFIEK

Veel mensen gaan ervan uit dat De Bruyns boeken zich in Halle afspelen. 'Dat is niet zo. Ik heb ooit maar één boek over een specifieke plek geschreven. De andere kunnen zich overal afspelen, je zult er nooit straat- of plaatsnamen in aantreffen. Als ik het heb over een sasbrug of een sluis zullen mensen die Halle kennen er wellicht specifieke plaatsen in herkennen. Maar dat geldt even goed voor iemand uit de buurt van Bornem, bijvoorbeeld. Ik mijd het bewust om zo specifiek te zijn, omdat ik wil schrijven over dingen die iedereen kunnen overkomen, waar dan ook. Om diezelfde reden laat ik gedetailleerde beschrijvingen van personages achterwege: je zult bij mij zelden lezen of een vrouwelijk personage blond of bruin haar heeft. Ik laat het liever aan de lezer om zulke dingen in te vullen volgens zijn eigen smaak en fantasie.'

De Bruyn en Jos Pierreux

endings met een angeltje'

Pierreux ziet en doet het anders. De meeste boeken die hij schrijft, vormen een reeks rond het personage Luk Borré, een politie-inspecteur die 'aangespoeld' is in Knokke. 'De badstad speelt een rol in mijn drama', zegt hij. 'Knokke is dan ook een stad die bij iedereen een belle-tje doet rinkelen. Positief of negatief, iedereen heeft er wel zijn ideeën over. Eerlijk? Ik ben daarmee begonnen uit gemakzucht. Ik ken zelf het noorden uit het westen niet, dus ik denk absoluut niet graag fictieve stadsplannen uit. Daarom heb ik een stad gekozen waar ik de weg ken, dan was ik daar alvast vanaf.' Ook met zijn personages houdt Pierreux zich minder op de vlakte dan De Bruyn. 'Ik laat bestaande mensen model staan. Niemand heeft zichzelf al ooit herkend, want ik vul iemands uiterlijk bijvoorbeeld aan met een compleet andere persoonlijkheid.' Het gaat ook niet altijd om personen uit zijn onmiddellijk omgeving. Voor een van zijn personages staat bijvoorbeeld een vrouw model die hij niet persoonlijk kent, maar wel om de zoveel tijd eens voorbij ziet wandelen. 'Op een dag meet ze zich een totaal andere look aan, ik zie dat en denk: *genoteerd!* En ik neem het mee in mijn volgende roman.'

DICHTBIJ EN CONFRONTEREND

Zowel De Bruyn als Pierreux hebben een nieuw boek in de pijplijn zitten. Dat van De Bruyn verschijnt in de loop van november. Het zal *Nachtmerrie* heten en is het vervolg op zijn roman *Slaapwel* uit 2015. '*Slaapwel* gaat over een tachtiger die zich laat pluimen door een fortuinjaagster', legt hij uit. 'Pas helemaal op het eind van het verhaal wordt duidelijk dat er wel eens moord in het spel zou kunnen zijn. De kinderen van de man weten van niks, zelfs niet dat hun vader een verhouding met die vrouw heeft gehad. Het boek eindigt met de ontredering van de familie en daarop ga ik door in *Nachtmerrie*. De familie vraagt zich af wat er nu eigenlijk precies is gebeurd en wat ze allemaal niet hebben opgemerkt.' De roman had al even in de rekken moeten liggen, maar vroeg om uitstel. 'Ik heb het personage gebaseerd op mijn eigen vader', vertelt De Bruyn. Net zoals meneer Adam in de romans was hij in de laatste jaren van zijn leven betrokken bij enkele

bizarre ongevallen en bleek hij fortuinjaagsters tegen het lijf te zijn gelopen. Echt biografische romans zijn *Slaapwel* en *Nachtmerrie* niet geworden, maar het uitgangspunt berust wel degelijk op waargebeurde feiten. De Bruyn, die psycholoog is van opleiding en sowieso bekendstaat om de meer emotionele en psychologische inslag van zijn boeken, graaft in deze twee nog iets dieper. 'Vooral *Nachtmerrie* komt door die persoonlijke elementen soms heel dichtbij en was daardoor behoorlijk confronterend om te schrijven. Vandaar dat ik er iets langer over heb gedaan.'

'Soms komen persoonlijke elementen heel dichtbij. Dan is schrijven confronterend.'

PATRICK DE BRUYN

DE WERELD VAN DE KUNST

Pierreux sleutelt intussen aan de laatste details van zijn eigen nieuwe misdaadroman. 'We zijn bezig met de cover, we discussiëren over de laatste details. We moeten de definitieve titel nog kiezen, maar in grote lijnen is hij af. Hij zal ergens in het voorjaar verschijnen.' Voor de gelegenheid dropt de auteur zijn inspecteur in de wereld van de hedendaagse kunst. 'Ik hang mijn boeken graag op aan een specifiek onderwerp waar ik mezelf graag eens een jaar in wil onderdompelen. Daar confronteer ik mijn personage dan mee.

Knokke staat bekend om zijn vele galleries, dus het onderwerp paste perfect in de setting. En moderne kunst fascineert me al lang. Wie bepaalt bijvoorbeeld dat dit werk een miljoen waard is en dat andere bijna niks? Dat vind ik intrigerende vragen.'

Pierreux en De Bruyn zijn geen personageslachers. Ze houden niet van boeken waarin op elke bladzijde een lijk valt. 'Ik hou meer van de onderhuidse spanning', verklaart Pierreux. 'Net als in de boeken van Patrick vallen er bij mij opvallend weinig doden. Ik denk dat wij allebei zo'n beetje de grenzen aftasten tussen het misdaadgenre en de gewone roman. Vandaar dat ik er ook altijd op sta dat de cover van het boek 'misdadroman' vermeldt en niet 'thriller'. Ik kies een onderwerp, schrijf daar een roman over en steek er dan ergens een misdaad in. De misdaad is het geraamte waar ik als auteur almaar bijkomende laagjes over hang: je kleedt het stelselmatig aan.'

VERTELLEN ALS DE MEESTER SLAAPT...

'Ik heb altijd geschreven. Van kleins af. Jij toch ook?', vraagt Pierreux aan zijn collega. 'Ik ging naar de lagere school in Pepingen en vijf van de zes jaren kreeg ik er les van dezelfde, bijzondere meester. Hij was nogal fysiek aangelegd', zegt hij, en hij mept ter verduidelijking met zijn hand in de lucht. 'Bovendien dronk hij veel. In die tijd moesten we ook nog op zaterdag naar school en lesgeven na een zware vrijdagavond was lastig voor die man. Hij loste het op door mij voor de klas te roepen om te komen vertellen ▶

EN

HAPPY ENDINGS WITH A BIT OF A HITCH

Crime writers Patrick De Bruyn and Jos Pierreux were both born in Halle. They ran around on the same playground for many years. They are now writing crime fiction. Both authors first of all think of a theme or subject on which to base their novels. They then develop a structure, that is the plot: this is what happens, in this way. Pierreux: 'I always have to laugh when writers

say they do not know who the culprit is until they reach the final chapter. Yes, I can tell it from their books: aha, here he has finally discovered it. Your story sometimes runs away with you. A secondary character suddenly forces himself into the foreground. In fact you would rather get rid of this wretch but he keeps on reappearing. And then you have to accept him in the end.'

▶ wat ik zoal gelezen had.' Zeker in het eerste leerjaar viel daar nog niet zoveel over te zeggen en dus sloeg de kleine Pierreux aan het fantaseren. 'Ik vertelde de hele voormiddag en praatte alleen wat stiller als ik zag dat de meester in slaap was gevallen', lacht hij. 'Mijn vriendjes spoorden me aan om die verhalen op te schrijven. Zo is het begonnen.'

De Bruyn: 'En dan doe je al eens mee aan een opstelwedstrijd en dat soort toestanden. Toen ik een jaar of 18-19 was, heb ik mijn eerste boek geschreven voor de prijs van het beste jeugdboek. Ik kreeg een aanmoedigingsprijs. Daarna heb ik 20 jaar gezwegen. Ik trouwde, kreeg kinderen; huisje, tuintje, de hele boetiek. En dat volgende boek dat ik zo graag wilde schrijven, schoof ik almaar voor me uit. Tot ik me dan eindelijk aan *File* heb gezet, waarvoor ik een mooie recensie kreeg in *De Morgen*. Het was een artikel over drie boeken, waaronder ook eentje van Jef Geeraerts. De recensent schreef toen dat de kwaliteit van de debutant kwam. Ik heb me toen een ogenblik heel erg interessant gevoeld', lacht De Bruyn. Hij werd gecatalogiseerd als beloftevolle schrijver. 'De bibliotheken staan vol met beloftevolle schrijvers die het bij één boek hebben gelaten', zegt hij. En dus maakte hij er punt van om meteen aan een tweede te beginnen. *Nachtmerrie* wordt zijn twaalfde.

'ER KWAM NIETS MEER'

Beide auteurs bedenken eerst een thema of onderwerp waaraan ze hun romans willen ophangen. Vervolgens werken ze een opzet uit:

dat is de plot, dat gebeurt er, zo verloop het. 'Tot en met mijn roman *Dodelijk verlangen* deed ik het anders', zegt De Bruyn. 'Voor dat boek heb ik de Hercule Poirot-prijs gekregen en op het manuscript dat daarop volgde, heb ik me vastgelopen. Ik had een idee, maar ik kreeg het niet op papier. Er kwam gewoon niets meer. Als mijn uitgever me er toen niet door had gehaald, was ik misschien voor altijd gestopt met schrijven. Sindsdien maak ik dus vooraf een plan, dat ik bij het schrijven als leidraad gebruik. Uiteindelijk volg ik die niet altijd nauwgezet, maar hij voorkomt wel dat ik maanden zit te zwoegen op iets waar uiteindelijk niets van komt.'

'Ik hang mijn boeken graag op aan een thema waarin ik mijzelf wil onderdompelen.'

JOS PIERREUX

Pierreux: 'Ik moet altijd lachen met auteurs die beweren dat ze zelf pas in het laatste hoofdstuk wisten wie de dader was. Ja, dat merk ik dan ook aan hun boeken: *aha, hier heeft hij het eindelijk gevonden!* Soms gebeurt het wel dat je verhaal met je op de loop gaat. Opeens dringt een nevenpersonage zich naar de voorgrond. Eigenlijk zou je liever van die ellendeling verlost zijn, maar hij blijft maar terugkomen. En dan moet je hem uiteindelijk accepteren.'

ONDERHUIDSE ANGST

Pierreux heeft zijn schrijfwerk jarenlang gecombineerd met een job als handelaar van bouwmaterialen. In die tijd schreef hij elke dag van 5 tot 7 uur 's ochtends. Sinds vier jaar is hij fulltime schrijver. Zijn Borré-boeken kenmerken zich door spitse dialogen en een bijwijlen behoorlijk cynische stijl. 'Ik kan het niet laten: er moet humor in. Dat is iets waarover Patrick en ik het nooit eens zullen raken.'

De Bruyn knikt: 'Ik vind humor een spannenddoder, dus ik zal er niet snel mee werken.' Terwijl de boeken van Pierreux voornamelijk mannelijke lezers trekt, is het bij De Bruyn net omgekeerd. 'Mijn lezers zijn voor 90% vrouwen. Hoe dat komt? Geen idee. Het is geweten dat vrouwen meer lezen dan mannen. Maar verder? Misschien omdat ik graag over de kleine kantjes van de mens schrijf, of omdat ik veel aandacht besteed aan de emotionele drijfveren en de verhoudingen tussen de personages. Het is maar een gok.' De auteur-psycholoog staat inderdaad bekend om zijn sterk psychologisch getinte misdaadromans, waarin het gevaar altijd in een klein, alledaags hoekje schuilt. 'De onderhuidse angst die daaruit voortkomt, is veel sterker dan wat je kunt oproepen met verhalen waar het bloed vanaf spat.'

Misschien, opperen de auteurs, houden veel mensen juist van misdaadromans en thrillers omdat ze daarmee op een bepaalde manier hun eigen angsten kunnen bezweren. 'Dat zit wat in de genen, hè', zegt De Bruyn. 'Kijk naar een peuter die gillend wegloupt omdat zijn mama de boze wolf speelt en achter hem aanzit. Op een bepaald moment zie je hoe zo'n kind zich omdraait en zegt: *Stop! Nu ben jij weer mama!* Weg gevaar, weg angst. Iets vergelijkbaars gebeurt bij misdaadromans: het is spannend, er gebeurt van alles, maar je weet dat je op elk moment het boek kunt dichtslaan.'

'Daarom houden lezers ook van *happy endings*', zucht Pierreux. De Bruyn: 'Ja, ggrrr. Hetzelfde met misdaadseries: altijd moet de boosdoener achter de tralies belanden, anders vindt niemand het een geslaagde aflevering.' Pierreux: 'Zonder *happy ending* stoot je lezers af. Toch kan ik het niet laten om in de laatste bladzijden altijd ergens nog een angeltje te stecken. Daar kunnen mensen dan eindeloos over zeuren: *Waarom doe je dat nu? Het liep net zo goed!* Maar ja, in het echte leven loopt ook niet elke zaak goed af, integendeel zelfs. Daarom zwier ik ook al eens de verkeerde achter de tralies en heb ik ooit over een misdaad geschreven die er uiteindelijk geen bleek te zijn. Ik zet mijn lezers graag op het verkeerde been.'

Planten groeien, mensen groeien

Wat mensen met een arbeidsbeperking kunnen doen in Den Diepen Boomgaard in Grimbergen heeft een heilzame werking. Binnen het systeem van arbeidszorg vinden ze er een zinvolle dagbesteding en doen ervaring op die hen kan helpen om door te stromen naar werk.

TEKST Gerard Hautekeur • FOTO Filip Claessens

Sara Heyvaert, de huidige directeur van de bio-boerderij Den Diepen Boomgaard (DDB), werkte voordien op de sociale dienst van de psychiatrische kliniek Sint-Alexius in Grimbergen. 'In die functie was ik ook met arbeidszorg bezig. Ik zocht passend werk voor ex-psychiatrische patiënten die een zware depressie hadden doorgemaakt of net waren afgekickt van hun alcohol- of drugverslaving. Als coördinator van DDB sta ik nu aan de andere kant en heb ik een aanbod voor mensen die nood hebben aan structuur in hun leven, aan sociale contacten, werk op hun tempo en de nodige begeleiding. Dit is de bedoeling van arbeidszorg. Het is een voortraject of een opstap naar werk. DDB is door de Vlaamse overheid erkend als sociaaleconomiebedrijf en heeft daarnaast ook een erkenning voor de tewerkstelling van vier voltijdse mensen in het systeem van arbeidszorg. Daarvan worden er drie gesubsidieerd door de Vlaamse overheid, een vierde door de provincie Vlaams-Brabant. De meesten werken 10 tot 12 uur per week zodat er in totaal zestien mensen aan de slag zijn binnen de regeling van de arbeidszorg.' Ik ontmoet er Steven en Alexander, die beiden al een tijd meedraaien in de werking.

OP MAAT

Steven leed aan een zware depressie en kon de werkdruk bij zijn vorige werkgever niet meer

aan. Hij belandde in de ziekteverzekering en ging in therapie. Sedert anderhalf jaar werkt hij op DDB binnen arbeidszorg. 'In het begin had ik het moeilijk en werkte ik maar een beperkt aantal uren. De begeleiders vangen mij op in de dagen dat ik het zwaar heb. Het tuinieren in open lucht trekt mij aan. De werksfeer is goed. Ik kom met plezier werken in een multiculturele omgeving. Je vindt hier werknemers met een zeer verschillende culturele achtergrond. Mijn directe chef is een Armeniër.' Steven werkt momenteel 32 uur per week; de DDB legt de lat systematisch hoger voor hem. In de winter zal hij leren met de tractor rijden en er is een reële kans dat hij een vast contract krijgt bij DDB. Het systeem van arbeidszorg heeft voor hem gewerkt als opstap naar een baan in de sociale economie. Voor anderen is de doorstroming bijna onhaalbaar. Alexander bijvoorbeeld is een chronisch psychiatrische patiënt die bovendien last heeft van een kapotte rug. Hij is voor drievierden arbeidsongeschikt verklaard. Bij DDB komt hij een halve dag per week groentebakken wassen. 'Ik kom hier graag; het is beter dan op café te hangen. Het zijn toffe collega's. Ik werk zonder stress en neem op tijd een pauze met een koffie.' Zijn werk is simpel en vergt weinig concentratie. Toch is dit voor hem en de DDB zinvolle arbeid. Doorstroming is weinig realistisch, de arbeidszorg lijkt voor hem momenteel een eindstation.

LAGE DREMPEL

Heyvaert legt uit dat de mensen die meewerken in het systeem van arbeidszorg in alle afdelingen van DDB kunnen worden ingeschakeld, gaande van tuinwerk, de samenstelling van groentepakketten, de verkoop in de hoefwinkel tot co-chauffeur. 'Ze werken er samen met andere werknemers. Dit bevordert hun integratie, want ze maken deel uit van een ploeg. Ze voelen zich beter aanvaard, ze volgen dezelfde vorming, ze zijn aanwezig op het personeelsfeest en velen zien DDB als hun thuis.' 'De tuin is de meest laagdrempelige activiteit. Ze kunnen deelnemen aan de vele taken van het veldwerk: zaaien, planten, wieden, oogsten en het verpakken van groenten. De recent gestarte zelf-oogstboerderij is een succes.

We hadden gemikt op 50 huishoudens, maar we tellen al 60 abonnees die een jaar lang zelf hun groenten komen plukken. Dankzij de zelf-oogstboerderij komt er voor de arbeidszorgers meer afwisseling in het werk op het veld. Ze komen rechtstreeks met de klanten in contact en het beurt hen helemaal op als ze complimenten krijgen over de kwaliteit van de groenten. Je ziet hen meegroeien met de planten', zegt Heyvaert.

www.diepenboomgaard.be

'Arbeidszorg is een opstap naar werk.'

Waan je even kasteelheer

... of kasteelvrouw, natuurlijk. Vele mensen kennen de wereldbepaalde rozentuin van Coloma in Sint-Pieters-Leeuw, maar wist je dat ook het kasteel en het park een bezoek waard zijn?

TEKST Herman Dierickx • FOTO Filip Claessens

Hoewel het kasteel niet permanent toegankelijk is, bestaan er toch wat mogelijkheden om eens binnen te gluren in deze oude glorie. Dat kan bijvoorbeeld als je de toeristische dienst of de cultuurdienst van de gemeente bezoekt, want zij houden er kantoor. Misschien is het nog een beter idee om naar een van de tentoonstellingen te gaan. Dan kom je zeker in verschillende ruimten die anders afgesloten blijven.

HET KASTEEL

Het kasteel van Coloma is zonder meer een historische waterburcht, die oorspronkelijk dateert uit de jaren 1515, maar die verschillende keren zwaar werd verbouwd en aangepast. In die eerste periode diende het kasteel als zetel van de heerlijkheid Leeuw, dat rond 1640 een opwaardering kreeg tot baronie. Het huidige uitzicht dateert grotendeels uit de

19e eeuw, toen de familie Roose ingrijpende aanpassingen doorvoerde. Tot redelijk recent waren er nog aanpassingswerken, de laatste dateren van een twintigtal jaar geleden. Het kasteel werd een hele tijd aan zijn lot overgelaten, tot wanneer de gemeente het opkocht en het verfraaide tot wat het vandaag is.

Hoe dan ook gaat het om een historisch gebouw waar je bij gelegenheid eens moet binnenspringen. Dat kan bijvoorbeeld tijdens de expo van 18 tot 27 november (10 tot 17 uur), waarbij werken worden tentoongesteld van jong gemeentelijk talent, zoals dat heet. Latere tentoonstellingsdata kun je raadplegen op www.colomaspl.be, al verschijnen ze daarop slechts maand per maand.

HET PARK

De glorie van de wereldberoemde én grootste Europese rozentuin, die dit jaar zijn twintigste

verjaardag vierde, is in deze periode van het jaar uiteraard geen item. Dit deel van het park is afgesloten tijdens de winterperiode. Dat belet niet dat je deze site toch met een winters bezoek kunt vereren, want ook het park en de boomgaarden zijn de moeite.

Op een totale oppervlakte van vijftien hectare heb je een uitstekend wandeldomein met een eind jaren 1980 aangeplante boomgaard vol vruchten van bomen die je nergens meer terugvindt. De vele oude rassen die hier bij elkaar staan vormen een waar fruitboomarboretum dat je redelijk uniek kunt noemen. Een bijzondere troef zijn de klimrozen die tot in de toppen van de bomen groeien. Het is een ingeving van het Agentschap voor Natuur en Bos dat indertijd deze fruitcollectie aanlegde. Daarmee gaven ze dit geheel een haast folkloristisch tintje, kwestie van fruitdieven efficiënt af te schrikken. Nu vormen deze rozen en bomen een uniek leefgebied voor vele insecten en vogels die perfect in deze leefgemeenschap gedijen. En wie weet, dienen ze als inspiratie voor iemand die ook wat fruitbomen wil planten en de vruchten toch maar liefst zelf opeet.

De voormalige oranjerie van het kasteel werd een tijdje ingericht als rozenmuseum; dat is nu niet meer het geval. Het museum is tegenwoordig nog slechts op afspraak te

Dirk Volckaerts was negen jaar hoofdredacteur van het weekblad Brussel Deze Week. Momenteel werkt hij voor de Europese Commissie. Voor RandKrant schrijft hij afwisselend met Joris Hintjens, Fatima Ualgasi en Tom Serkeyn de column *mijngedacht*.

Zorgen

FÜHLEN SIE SICH EINMAL WIE EIN SCHLOSSHERR

Viele Menschen kennen den weltberühmten Rosengarten von Coloma in Sint-Pieters-Leeuw, aber wussten Sie, dass auch das Schloss und der Park einen Besuch wert sind? Schloss Coloma ist nämlich eine historische Wasserburg, die ursprünglich aus den Jahren um 1515 stammt, dann aber in mehreren Malen stark umgebaut und angepasst wurde. Auf einer Gesamtfläche von fünfzehn Hektar finden Sie ein hervorragendes Wandergebiet mit einem Ende der 1980er Jahre angepflanzten Obstgarten voller Früchte von Bäumen, die man sonst nirgendwo mehr wiederfindet. Die vielen alten Sorten, die hier zusammen stehen, bilden ein wahres Obstbaum-Arboretum, das man wirklich als einzigartig bezeichnen kann.

bezichtigen. Het oude koetshuis is wel toegankelijk. Het is een gezellige taverne met de toepasselijke naam De Koetsier, waar je wat koud of warm kunt bijtanken naargelang het weer en de goesting. Beide gebouwen dateren uit de 18e eeuw en zijn keurig hersteld.

DE BUURT

Je vindt het hier allemaal op een kluitje bij elkaar en, behalve voor de inwoners van Sint-Pieters-Leeuw, behoort deze culturele en historische rijkdom toch tot het wat onbekende Vlaamse patrimonium. Misschien is het moment gekomen om daar minstens voor jezelf verandering in te brengen? De kans dat je 's zaterdags op een fotosessie van trouwers loopt, is niet ondenkbeeldig; het is mij al verschillende keren overkomen.

Mocht je wat langer dan een paar uur in de buurt willen blijven, dan is de Zuunvallei een aanrader. Dit kleinschalige landschap is deels een officieel natuurgebied met een mooie variatie aan soorten en leefgebieden. De Beisberg-Zuunvalleiwandeling van bijna acht kilometer is een aanrader. Denk eraan dat een winterse wandeling het grote voordeel heeft dat je ver kan zien. Daardoor valt het enigszins reliëfrijke landschap waar de beekvallei is ingebed des te meer op.

In een meertalige regio als de onze is het niet altijd evident om in je eigen taal naar de dokter te gaan. Dat is niet alleen het geval voor Australiërs, Oostenrijkers of andere expats, maar - zeker in het Brussels Gewest - ook voor Nederlandstalige inwoners. Niet dat het altijd een kwestie van leven en dood is. Steeds meer hulpverleners in Brussel zijn meertalig. De kans dat je op een spoedgevallendienst met een beenbreuk binnengaat en met een omzwachteld hoofd weer buiten stapt omdat de spoedarts je niet begreep, is relatief klein geworden. Vroeger gebeurde dat wel meer, zo vertellen onze voorouders. Wie bijvoorbeeld het ongeluk had enkel West-Vlaams te spreken en in Brussel op de spoed terecht kwam, werd niet zelden na één volzin in een dwangbuis gehesen en een maand in de gesloten psychiatrie gestoken.

Kortom, het is volkomen normaal dat wie op doktersvisite moet, dit het liefst in zijn/haar thuistaal doet. Dat is in Brussel ook perfect mogelijk, maar je moet er wat meer creativiteit voor aan de dag leggen dan in grote Vlaamse steden. Meertalige dokters - zeker de specialisten - zijn in Brussel overbevraagd. De wachttijd voor een consultatie is vaak twee, drie maand. Dat is lastig. Wie dringend naar de specialist moet en een afspraak maakt, is vaak al lang vanzelf genezen als hij eindelijk na honderd dagen wachten aan de beurt is. Waardoor de dokter denkt dat je een hypochonder bent die zijn (kostbare, vraag maar aan Maggie De Block!) tijd aan het verprutsen bent.

Wat moet de zieke Nederlandstalige Brusselaar dan doen? Oplossing één: zijn ziektes beter op voorhand plannen, liefst een drietal maanden voor de eerste symptomen opduiken. Of meteen bij het begin van elk jaar vier vaste doktersafspraken maken bij verschillende specialisten, en ook alleen op die ogenblikken ziek worden of tandpijn krijgen.

Oplossing twee: alternatieve kanalen aanspreken, zoals bijvoorbeeld le professeur Amadou, grand voyant medium of één van zijn talloze collega's met hun minuscule pamfletjes. Ze zijn niet alleen gespecialiseerd in het remediëren van gebroken harten of financiële troebelen, maar

ook van allerlei andere problemen met lijf en leden. 100% succes verzekerd, maar er zijn nadelen: het Riziv doet steevast moeilijk over de terugbetaling van hun honoraria, die soms zeer hoog kunnen oplopen.

Oplossing drie: op zoek gaan naar een dokter in de Rand. Het is tegenwoordig een favoriete optie van veel Brusselaars die zorg in de eigen thuistaal willen. Maar evident is het ook niet altijd, zeker niet voor stadsbewoners zonder eigen auto. Dokters openen hun praktijk immers niet in de Rand omwille van de gemakkelijke bereikbaarheid met het openbaar vervoer. Nee, ze resideren meestal in weidse verkavelingen, verafgelegen villa's of vruchtbare valleien. Geraak daar maar eens, zwaar ziek en te voet! Dat is overigens geen nieuw probleem. Al in 1568 portretteerde Pieter Bruegel de Oude Nederlandstalige zorgzoekers die in groep naar de oogarts in het Pajottenland trokken en daarbij met zijn allen in de gracht vielen.

Het moet gezegd: de laatste twintig, dertig jaar is er veel verbeterd. Weet u nog hoe we vroeger een afspraak bij een nieuwe dokter maakten? Eerst rondbellen met de vaste telefoon (met draaischijf) bij vrienden en familie om goede tips te krijgen. Dan het adres en telefoonnummer van de arts opzoeken in de witte telefoon-gids. Bellen. Afspraak vastleggen in de papieren agenda. Adres opzoeken in de Grote Stratenatlas van Brabant, de bladzijde kopiëren of overtekenen en de route inkleuren. Dienstregeling van de oranje bus van de NMVB opzoeken in het vuistdikke dienstregelingenboekje en uitrekenen of er nog genoeg lege vakjes op de Z-kaart staan. Nieuwe Z-kaart gaan kopen. Naar de bank gaan om voldoende Belgische franken af te halen. Boekje van het ziekenfonds en kleefbriefjes zoeken. Een dag verlof nemen. Lector en proviand voorzien. Hopen dat alles goed gaat.

Nu vragen we tips via Facebook, maken een afspraak online, zoeken het adres, de route en de busrit op met onze smartphone en kopen een sms-ticket. Alleen: hopen dat alles goed gaat, dat is nog niet veranderd.

TEKST Dirk Volckaerts • FOTO Filip Claessens

'We werken thuis, buiten in het groen. Dat is een geweldig voordeel.'

14 | IN HET SPOOR VAN... BOEREN

Over

Over de heuvel in de Strijdlandstraat in Brussegem, in een andere wereld, ver van het gewoel, staat in de glooiende groene weide, de comfortkoe met een goed gevoel.

TEKST Patrick Gijssels • FOTO Filip Claessens

De vierkantshoeve van Jos Van den Houte en Kathleen Laureys is oud, van 1772. Toch is Boer Coene van Ernest Claes ver weg. Met hun tweeën zorgen ze in de Potaerdehoeve voor 130 melkkoeien en 100 stuks jongvee. Ze gebruiken een melkrobot, een mestrobot, hebben principes over comfort voor koeien, humor, vier jonge kinderen en veel enthousiasme. Zijn dit wel boeren? En was het geen dramatische tijd voor melkveehouders? Jos Van den Houte: 'Het is waar dat we zelf geen prijs kunnen zetten, we kunnen enkel een prijs nemen. De melkprijs is op dit moment laag. We leveren aan Arla, een Deense zuivelonderneming, een coöperatieve van 13.500 melkveehouders uit verschillende Europese landen. Omdat we deel uitmaken van de coöperatieve hebben we zekerheid. Wat wij produceren, haalt Arla om de twee dagen op. Ze verwerkt de melk aan de Duitse grens tot producten die over gans Europa worden verkocht. Jonge boeren hebben op dit moment zeker reden tot klagen. Wij zijn al een tijd bezig en hebben gelukkig wat reserve opgebouwd.'

MIDDENIN

Pleidooi voor de wesp

Elk jaar is het hetzelfde liedje. Op het einde van de zomer vernietigt de brandweer wespennesten aan de lopende band, en dat was dit jaar niet anders. Die beesten zijn een gevaar voor het publiek, zeker voor dat deel dat er letterlijk allergisch aan is en er zwaar ziek van kan worden door in shock te gaan. Toch past het om enige kanttekeningen te maken bij dit stekelige onderwerp.

Ten eerste komen relatief weinig wespensteken voor, zeker die met zware gevolgen. Duidelijke cijfers hebben we daarover echter niet meteen gevonden. Hoe dan ook: het lijkt ons geen goed idee om de zaak te overroepen. Daarom raden we iedereen, die niet weet wat met een wespennest aanvangen, om die met rust te laten en de onmiddellijke omgeving ervan te vermijden. Dan hebben

we nadien nog nooit vernomen dat er problemen van zijn gekomen.

Bovendien bestaat er ook nog zoiets als dankbaarheid. We vergeten maar al te vaak dat een wespennest tussen maart en augustus verantwoordelijk is voor het opruimen van heel wat vervelende en soms ronduit schadelijke insectensoorten. Inderdaad, wespen zijn in principe vleeseters en pas op het einde van

koetjes en kalfjes

Wat zijn de belangrijkste momenten van de dag? Kathleen Laureys: 'Het eerste wat ik doe, is een kus geven aan mijn man (lacht). Dat is om 6.30 uur bij een koffie met een speculaasje. Dat is belangrijk voor mij. Details zijn het leven. Dan geven we eten aan de koeien.

Met de voedermengwagens mengen we voornamelijk maïs en gras met soja, bietenpulp of voederbieten en witloofwortels en draaien het uit langs de voedergang. Nadien controleren we de

dieren, visueel maar ook met een softwareprogramma dat verbonden is met de melkrobot. Een melkkoe moet dagelijks minstens tweemaal gemolken worden. Dat doet de robot. Elke koe heeft de mogelijkheid om zich elke zes uur te laten melken door de robot, gelokt door krachtvoer en omdat de druk in de uier groter wordt. De robot registreert elke koe door een *responder* die rond haar nek hangt. Een borsteltje reinigt de spenen van de uier. Vervolgens zoekt een laserstraal de positie van de spenen en sluit de melkbekers aan. De melk vloeit ten slotte door een darm naar de koeltank die constant op 3,7 graden staat, klaar om op te halen.'

SYLVIE, KRISTEL, HILDE, SAFIYA

Op het computerscherm zie je dat Sylvie al 11 uur niet meer is gekomen. Redelijk laat, maar nog niet te laat. 'Ja, ze hebben allemaal een naam: Dominique, Kristel, Hilde, Safiya (lacht). Meisjes die op bezoek komen vinden het super als een koe hun naam draagt. De computer geeft ons ook een signaal als de temperatuur van de koe hoger is dan

normaal. We geven uiteraard om hun gezondheid en ook om hun comfort. Ze kunnen zelf kiezen of ze naar de wei gaan of onder het dak staan. Als het te warm is, zetten we de ventilatoren aan. De mestrobot – die wat

lijkt op een automatische grasmaaier – zorgt voor een propere vloer en duwt de mest door de roosters van de stal. Er staan ook enkele koeborstels waartegen ze zich kunnen schuren om jeuk weg te krijgen. Vrouwen

moet je goed verzorgen, zodat ze zich goed voelen' (lacht).

BOER MET MISSIE

'Een koe geeft pas melk als ze zwanger is, dus moeten de koeien kalfjes krijgen. We brengen ze groot en zodra het kalf oud genoeg is, laten we het kunstmatig insemineren. Sommige jonge stieren verkopen we als dekstieren.'

'Om 8.30 uur breng ik onze vier kinderen naar school. Dan heb je al heel wat gedaan terwijl anderen nog steeds in de file staan. Wij werken steeds buiten, in een groene omgeving en thuis. Dat is een geweldig voordeel. Af en toe ontvangen we groepen. We laten kinderen en volwassenen kennismaken met ons landbouwbedrijf om aan te tonen hoe belangrijk kwaliteitsvol voedsel is. We willen bijdragen tot de persoonlijke vorming van mensen en willen hen de basisprocessen om melk te produceren laten beleven. Het geeft mij veel voldoening om kinderen iets bij te brengen. Als echte boeren en boerinnen kunnen ze hier een leuke, speelse namiddag meemaken. Kalfjes

aaien doen ze meestal graag. En zo leren ze wat er allemaal gebeurt voordat de melk op hun tafel komt.'

'Uiteraard zijn er ook nadelen aan dit beroep. Als we hoge koorts hebben, moeten we er toch uit om 7 uur. Feesten kan, maar uitslapen nooit. We zijn net, voor het eerst in tien jaar, enkele dagen met het gezin op vakantie geweest. Je moet er staan, elke dag. Maar je bent thuis, hé, zonder files. En de kinderen lopen hier rond. Dat is een groot voordeel.'

EN

THE IMPORTANCE OF QUALITY FOOD

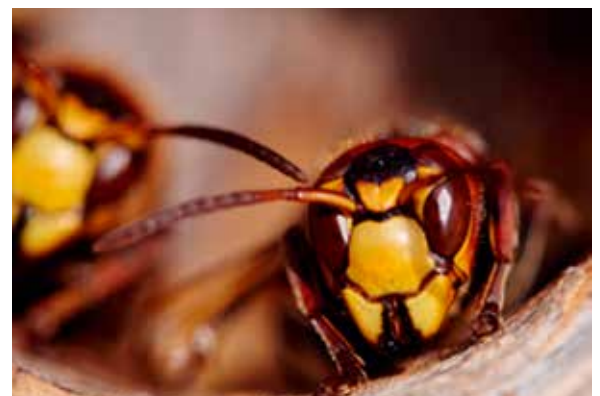
1772 is the date the old farmhouse belonging to Jos Van den Houte and Kathleen Laureys was built. The couple's 'Potaerdehoeve' dairy farm boasts 130 dairy cows and 100 head of young cattle, for which they use a milking robot and an automatic manure scraper. Jos and Kathleen's many good qualities include their dairy animal comfort principles, a good sense of humour, four young children and bags of enthusiasm. How very heartening to see farmers adopting a positive attitude in the midst of what is said to be an extremely difficult time for dairy farmers. 'Young farmers do have reasons to complain. For one thing, milk prices are very depressed. We have been at it for quite a while now and have fortunately managed to build up a reserve. We have group visits from time to time, when children and adults are able to become acquainted with our farm and see at first hand just how important quality food is.'

het seizoen, als er geen larven meer moeten worden gevoederd met andere insecten, gaan de volwassen dieren op zoek naar wat zoetigheid. Een paar weken later leggen ze het loodje en lost het probleem van vervelende wespen zich vanzelf op.

Hun rol als opruimer is dus weinig bekend. Daarvoor alleen al mogen we ze dubbel en dik sparen. Zes maanden zijn ze voor ons in

de weer geweest; gedurende minder dan één maand kunnen ze wat overlast veroorzaken als we met zoetigheid aan de buitentafel zitten. Dan gaan we ze toch niet te vuur en te zwaard verdelgen? Dat zou stank voor dank zijn.

TEXT Herman Dierickx

Waggelen als eendjes

Welke sportattributen liggen er allemaal stof te vangen in mijn kast? Ik grasduinde door tennisrackets, loopschoenen en fitnessoutfits tot mijn hart een tel oversloeg: mijn rolschaatsen! Daar mocht eens een doekje over.

TEKST Ines Minten • FOTO Filip Claessens

De betreffende rolschaatsen zijn van de klassieke soort. Geen vier wieltjes op een rij, maar telkens twee parallelle. Zoals vroeger, *in mijn tijd*. Het zijn nochtans niet die uit die tijd. Dat compleet versleten paar heeft mijn jongere broer jaren geleden vakkundig gedemonteerd en getransformeerd. Onherstelbaar. Dus kocht ik me een viertal jaar terug in een bevestiging een nieuw stel. Mooi, zwart, übercool. Ze kwamen met de post, ik trok ze aan, ik stond recht, ik bewoog... en ik besepte dat ik het niet meer kon. De kast in ermee. Tot nu: Reko Roller Club Zemst bood uitkomst.

OP HET VOETPAD

Ik trek naar de openluchtpiste op een avond met een recreatief aanbod voor volwassenen. Je kunt er rondjes rijden naar believen. Eigen tempo, eigen niveau. Voor beginners of andere leden met vragen, is er begeleiding.

Norbert Bauwens was twintig jaar ouder dan ik nu toen hij voor het eerst skeelers aan zijn voeten deed. 'Ik heb drie dagen op het voetpad gezeten, bij wijze van spreken. Toen kreeg een passant medelijden: *Ga toch ergens heen waar ze het je kunnen leren, zei hij*, en hij gaf me een kaartje van Reko. Na een beetje sukkelen was ik ermee weg.' Intussen heeft Bauwens al honderden leden leren rolschaatsen of skeeleren.

WIEBELIG

Ik ben nauwelijks de piste op gewiebeeld of Bauwens zet me in gang. Hij heeft een missie: over een uur moet ik het kunnen. Ikzelf ben minder zeker van mijn stuk. 'Probeer maar wat te rijden. Heel rustig, gewoon waggelen als een eendje.' Veel eleganter dan een eend voel ik me inderdaad niet, in dat eerste baantje, recht

voort. Mijn voornaamste doel is: niet vallen. En dat lukt.

Dan zet Bauwens me met mijn rolschaatsen in het gras. 'Voeten iets verder uit elkaar, parallel. Knieën buigen.' De knieën moeten naar buiten, de heupen moeten werken. Hij vist een propje papier uit zijn zak en laat het ter hoogte van zijn navel naar beneden vallen. Het komt op de tip van zijn schoen terecht. 'Die beweging moet je hebben.' Ik verplaats mijn evenwicht van de ene voet naar de andere en terug. 'En nu tik je om de beurt met je ene voet tegen het andere been.' Hij acht me klaar voor een tweede rondje.

SPIERGEHEUGEN

Per meter die ik afleg, voel ik me stabiel op mijn acht wielen. Mijn medeleerlinge en ik maken visjes: vanuit een druk op de hielen gaan de voeten schuin naar buiten, daarna komen ze weer samen. 'Het mag geen kracht kosten, dan ben je fout.' We leren stoppen, bochten nemen, slalommen, ja zelfs een klein sprongetje maken. Allemaal op een uur. 'Ik ben ervan overtuigd dat het helpt als je

DE TIP VAN DE EXPERT Schoenen op het werk

Geen regen te bekennen, lange meeting achter de rug en lunchpauze? Ideaal om even een wandeling te maken. Maar net vandaag heb je geen geschikte schoenen aan. Zorg daarom dat je op je werk altijd een gemakkelijk paar schoenen hebt. Dan heb je geen excuus om niet even wat frisse lucht op te snuiven.

An Bogaerts, PortaAL (Poort naar een Actieve Levensstijl), KU Leuven

vroeger nog gerolschaatst hebt. Met fietsen en zwemmen is het precies zo: je techniek kan roestig zijn, maar het komt snel terug. Ik noem dat het spiergeheugen.'

SPELEN!

'Ontspan je bovenlichaam, dat dient alleen om de richting aan te geven', zegt Bauwens. Ik vraag hem hoe belastend deze sport is voor de gewrichten. 'In vergelijking met lopen? Een droom! Aan mensen die door een blessure niet meer mogen lopen, raden kinesisten skeeleren of rolschaatsen aan. Je maakt nooit schokkende bewegingen, hè, je glijdt.'

Ik voel me als een kind dat uitgelaten heeft zitten spelen. Ik heb niks gebroken noch verstuikt. En ik kan na dit luttele uurtje meer dan ik vroeger kon. 'Nog een les of vier vijf en je rijdt mee met de rest', verzekert Bauwens me. Ik moet denken aan een tip van mijn eigen kinesist: kies een sport die aanleunt bij wat je graag deed in je kindertijd. Grote kans dat je het weer leuk zal vinden. Ik weet nu: het klopt.

 www.rekozemst.be

Ik hou van aubergines. Er zit nochtans weinig smaak in, maar ze worden zo heerlijk smeug als je ze stooft. En ze combineren zo goed met pittige smaken. Voor vegetariërs, zoals ik, zijn ze een droom.

TEKST Karla Goetvinck

De Italiaanse keuken telt een aantal van die vegetarische recepten. Heel lekker, maar ook heel vet. Niet voor elke dag dus. Aubergines zuipen olijfolie en als je te zuinig met olie bent, raken de groenten vaak niet mals of gaar.

PENNE ALLA NORMA VOLGENS JAMIE OLIVER

Snij twee grote, stevige aubergines in blokjes en bak die aan alle zijden goudbruin in olijfolie. Bestrooi met gedroogde oregano. Gebruik een grote pan met antiaanbaklaag en bak de groenten in twee porties. Waarschijnlijk zal je tussendoor olie moeten toevoegen. Als alle aubergine gebakken is, kan de eerste portie weer erbij in de pan. Zet het vuur lager, voeg eventueel nog wat olijfolie toe, doe er vier gesnipperde tenen knoflook, de fijngehakte steeltjes van een bos basilicum en twee blikken tomatenblokjes bij. Laat een kwartier pruttelen en breng op smaak met peper en zout. Scheur de helft van de blaadjes van het bosje basilicum in stukjes en roer ze door de saus. Kook een halve kg penne beetgaar, roer door de saus, voeg eventueel nog wat zout en peper toe, en schep op. Bestrooi de borden met de rest van de basilicumbaadjes en geraspte pecorino. In Italië

maken ze dit met ricotta salata, maar die kaas zal je hier waarschijnlijk niet vinden. Pecorino komt het dichtst in de buurt.

MELANZANE ALLA PARMIGIANA VOLGENS WIM

Stoof een blik tomaten met enkele tenen look in kwartjes, wat zout en chili in een plas olijfolie. Snij drie aubergines in rondjes van een cm dik. Bedek de bodem van een grote ovenschotel met tomatensaus en leg er een laag aubergineschijfjes op. Besprenkel met zout, peper, veel olijfolie en een ietspietsie tomatensaus. Leg opnieuw een laag aubergines en besprenkel. Stop een half uur in een oven van 200°C. Bedek dan met 400 g mozzarella in schijfjes en zet nog eens een half uur in de oven. Als je het niet zo lekker vindt, heb je niet genoeg olijfolie gebruikt. Sommigen smeren de aubergines eerst in met zout, laten dat een half uur trekken en spoelen het zout er dan af. Dat zou nodig zijn om aubergines minder bitter te maken, maar als je verse vruchten neemt, hoeft dat niet. Verse vruchten zijn stevig en niet gerimpeld. Sommigen garen de aubergines op voorhand in de pan, in de oven of op de barbecue. Of wentelen ze in enkele geklutste eieren en frituren dat. Dan moet je de laagjesconstructie achteraf natuurlijk minder lang in de oven zetten. Je kan tijm, oregano of basilicum toevoegen. Het echte recept is met laagjes geraspte parmezaan ertussen, vandaar de naam, en soms voeg ik dat toe, maar het maakt het gerecht natuurlijk wat zwaarder. En sommigen eindigen met wat broodkruimels er bovenop, dat creëert een krokant laagje. Ik heb liever een goudbruine laag gesmolten mozzarella. Eet dit met grote hompen kruimig brood.

'Iedereen heeft zijn verantwoordelijkheid'

Getroffen worden door een daad van terreur en haat. En er bewust voor kiezen dit blinde geweld met liefde te beantwoorden. Dat deed Kristin Verellen uit de Rand, levensgezel van Johan Van Steen, die het leven liet toen hij op 22 maart met de metro op weg was naar zijn werk.

TEKST Nathalie Dirix • FOTO Filip Claessens

Vandaag organiseert Kristin Verellen, samen met Stien Michiels en andere vrijwilligers, *cirkelgesprekken* waaraan iedereen kan deelnemen die zich geraakt voelt door wat ons land acht maanden geleden verlamde.

De dagen na de dood van Johan hebben jullie met familie en vrienden wakes georganiseerd. Hoe kwamen die tot stand?

Verellen: 'Ze zijn organisch gegroeid. Ik voelde me in die dagen in een soort niemandsland en had heel sterk de behoefte om me omringd te voelen door mensen. Ook toen we nog niet met zekerheid wisten of Johan overleden was, voelde ik de behoefte om een plek te creëren waar we bij hem konden zijn. We hebben toen samen met een paar andere vrienden het initiatief genomen om die wakes te organiseren. Ze hebben heel veel betekenis gehad voor mij

en onze kring van familie, vrienden en kennissen. Ze hielpen ons om onszelf bij elkaar te rapen en weer in contact met onszelf en de realiteit te komen.'

Hoe kan je iemand helpen die door zo'n verscheurend verdriet getroffen wordt?

Verellen: 'Door er onvoorwaardelijk te zijn. Ik herinner me nog de dag na het anti mortem in Neder-Over-Heembeek. Dat was hels. Gewoon het gegeven dat er mensen zijn om je op te vangen, dat maakt een wereld van verschil. Maar die wakes deden niet alleen mij deugd, ze waren ook heel waardevol voor alle vrienden en familieleden. Ze deden ons stilstaan bij ons leven. Voor sommige was het zelfs het begin van een transformatie. Zo'n gebeurtenis verplicht je om niet alleen de dood, maar ook het leven dat je leidt recht in de ogen te kijken en keuzes te maken.'

Michiels: 'Die wakes boden een ruimte waar je in alle openheid je gevoelens kon uiten. Zowel boosheid, angst, verdriet als hoop kregen er een plek. En dat werkte helend. De schok van de aanslagen van 22 maart had het vertrouwen van mensen door elkaar geschud. Een plek waar je wat geborgenheid kon vinden, was wat we hen en onszelf konden bieden.'

Vanuit die wakes is jullie initiatief Cirkels - We have the choice ontstaan. Wat hopen jullie hiermee te bereiken?

Verellen: 'Het klinkt misschien gek, maar tijdens de wakes hadden we zo'n mooie dingen zien ontstaan dat we dit te kostbaar vonden om zo maar te laten verdwijnen. Met *Cirkels*

- *We have the choice* willen we mensen die van ver of van dichtbij betrokken waren bij de gebeurtenissen van 22 maart of andere daden van blind geweld, de kans geven hun beleving hierrond te delen. Dat kan met woorden, beelden, muziek of gewoon stilte. Stilte verbindt en brengt de juiste woorden naar boven.'

Michiels: 'Elke *Cirkel* wordt begeleid door twee professionele begeleiders. Belangrijk om weten is dat je het woord kan maar niet hoeft te nemen. We zien het als een kwalitatief moment van samen zijn, waarbij we stilstaan bij wat daden van terreur met ons doen en onze gevoelens hierover te delen. Dit kan vanuit boosheid of mildheid. Vanuit verbijstering of verbinding. Belangrijk tijdens zo een *Cirkel* is dat het van mens tot mens gebeurt.'

Na het overlijden van Johan heb je een aantal teksten geschreven waarin je benadrukt dat elk van ons de verantwoordelijkheid heeft keuzes te maken. Waarom vind je dat zo essentieel?

Verellen: 'In een samenleving die leeft in angst voor terreur heb je de keuze: of je kan meegaan in de angstspiraal die ons van kwaad naar erger brengt, of je kan ervoor kiezen je op een verzoenende en liefdevolle manier te verhouden tot de wereld. Net zoals je de keuze kan maken om in de slachtofferrol te stappen of om op te staan en de kans te grijpen fundamentele keuzes te maken. Het komt erop neer een keuze te maken tussen liefde of geweld.'

Kan je begrijpen dat de moedige keuze die jij als rechtstreeks getroffene maakt voor sommige mensen moeilijk te vatten is?

Verellen: 'Het is ook moeilijk te verklaren. Na de gebeurtenissen stortte mijn wereld in. We hadden net dertig jaar samen zijn gevierd. In één klap worden al je toekomstplannen en illusies van zekerheid en bestendigheid weggevaagd. Je valt heel diep. Op de bodem. En dan voel je waar het echt om gaat. Het afgrijselijke wil je zin geven. Je beseft meer dan ooit dat een mensenleven rond liefde draait.'

'De eerste week na de aanslag wilde ik me afschermen van de buitenwereld. Maar geleidelijk aan is het besef gegroeid dat iedereen in deze situatie zijn rol moet opnemen, zo ook ik de mijne. Hoe donker de gebeurtenissen ook zijn, het is de liefde die ons dertig

'TOUT LE MONDE EST RESPONSABLE'

Etre frappé par un acte de terreur et de haine. Et choisir délibérément de répondre à cette violence aveugle par l'amour. C'est ce qu'a fait Kristin Verellen du Rand, compagne de Johan Van Steen, qui a perdu la vie le 22 mars, alors qu'il se rendait au travail en métro. Elle organise maintenant avec Stien Michiels et d'autres bénévoles des conversations en cercle auxquelles peuvent participer tous ceux qui se sentent affectés par ce qui a paralysé

notre pays il y a huit mois. Verellen: 'Dans une société qui vit dans l'angoisse et la terreur, on a le choix: soit, se laisser entraîner dans la spirale de la peur qui nous mènera du mal au pire, soit opter pour une attitude de réconciliation et d'amour pour le monde. Tout comme on peut jouer le rôle de la victime ou se relever et saisir l'opportunité de faire des choix fondamentaux. En bref, cela revient à choisir entre l'amour et la violence.'

jaar verbond, die me voedt en richting geeft. Ze helpt me om de brug te slaan tussen leven en dood en om een verhaal van verbinding te brengen zoals ik het voel.'

Michiels: 'Als mens heb je maar één hart. Waaraan ga je het geven? Aan meer haat of aan meer liefde en verbondenheid? Het valt me op dat de getroffen en er vaak voor kiezen de liefde voor de persoon die ze verloren op een bepaalde manier verder te zetten.'

De verbinding maken tussen leven en dood; wat staat ons in de weg om dat te doen?

Verellen: 'Onze angsten, onder meer. We hebben het toch zo moeilijk met onze verleden. We duwen die voortdurend van ons weg. We doen alsof we het leven en ons geluk kunnen verzegelen. Tot we geconfronteerd worden met een gebeurtenis die ons veilige bestaan helemaal door elkaar schudt en ons uit onze comfortzone rukt. Dan worden we plots heel kwetsbaar. Zulke momenten zijn kansen om zowel de dood als het leven te omhelzen.'

Die dualiteit van het leven, is dat ook geen thema in de foto's die Johan maakte?

Verellen: 'Precies. Johan was een gepassioneerd fotograaf. In vele van zijn foto's is het contrast tussen licht en duisternis een thema dat terugkeert. Zoals bij die foto van de IJzer waar hij het laatste licht van die dag wist te capteren. Hij toonde beide kanten: het duistere maar ook het hoopvolle. Ze maken beide deel uit van ons leven. Die gedachte was vroeger al aanwezig in zijn foto's. Nu begrijp ik ze des te meer.'

In onze maakbare wereld wordt die duisternis maar ook de dood steeds meer weggevoerd. Het lijkt wel of jullie ze met Cirkels opnieuw een plaats willen geven.

Verellen: 'Vroeger was de dood en het rouwen om het verlies van geliefden een sociaal gebeuren waar de hele gemeenschap aan deelnam. Denk maar aan de klokken die geluid werden wanneer er iemand overleed of de rouwkleedij die gedurende een hele periode gedragen werd. Doden werden in vieringen geëerd. Als ik vandaag merk dat er op de luchthaven enkel nog een klein koperen gedenkplaatje ons herinnert aan de slachtoffers van 22 maart, dan stemt me dat triest.'

Stien Michiels (links) en Kristin Verellen (rechts)

Michiels: 'Dat wegmoffelen doen we voor een groot deel omdat we niet goed weten hoe met dat verdriet om te gaan. We willen de andere niet kwetsen of geen wonden openrijten. Met Cirkels willen we een bescheiden bijdrage leveren om alle gevoelens die bij het verlies van een dierbare of het verwerken van een traumatische ervaring loskomen, op een menswaardige manier een plaats geven. Wat we zien, is dat de deelname aan zo'n Cirkel voor heel wat mensen bevrijdend werkt. Vaak horen we dat mensen zich via zo'n cirkelgesprek verbonden voelen. Al was het maar omdat iemand anders verwoordt wat ook in jou leeft.'

Het delen van verhalen en emoties. Is het een antgift tegen onze geïndividualiseerde maatschappij?

Verellen: 'Wat wij in ieder geval elke keer opnieuw tijdens de cirkelsessies zien, is dat er een grote nood aan diepmenselijk contact bestaat.'

Michiels: 'Verdriet en vragen waarmee je zit met anderen delen, creëert een diepe verbondenheid. Wij hebben tijdens die helse periode van 22 maart vastgesteld hoe helend dat voor ons werkt. Die ervaring willen we delen met iedereen die dat wil.'

 Meer informatie over Cirkels die dit najaar plaatsvinden, vind je op www.wehavethechoice.com.

ENKELE CIJFERS

Bij de aanslag op de luchthaven van Zaventem op 22 maart 2016 kwamen 14 mensen om het leven en raakten bijna 100 personen gewond. Bij de aanslag op dezelfde dag in het metrostation Maalbeek stierven 21 mensen en vielen er meer dan 100 gewonden.

Michael Van Peel

‘Angst heeft plaatsgemaakt voor **apathie**’

Na de jaren 2009 tot en met 2015 heeft comedian en conferencier Michael Van Peel ook 2016 overleefd. Of toch bijna, want er is natuurlijk nog een maand te gaan. De Boesdaalhoeve krijgt de primeur van de zaalshow waarmee de Antwerpenaar inmiddels traditiegetrouw het voorbije jaar overschouwt.

TEKST Michaël Bellon • FOTO Filip Claessens

Van Peel doet ook nog wat anders dan eindejaarshows. Zo deed hij recent in *Van Peel tot evenaar* kond van zijn reis van 10.000 km tussen Antwerpen en Dakar met zijn twintig jaar oude Vespa, en er schijnt ook een komische tv-show in voorbereiding te zijn. Maar zo'n eindejaarshow zit per definitie toch een heel jaar in het hoofd. En als de deadline van de première nadert, wordt het spannend. ‘De rest van het jaar heb ik er een beetje schroom over, maar wat ik die paar maanden naar het einde van het jaar doe, durf ik het wel ‘werken’ te noemen. Het voelt een beetje als een thesis schrijven zonder kans op herexamen, voor een jury van een paar honderd man. En de Boesdaalhoeve heeft dan ook nog niet het gemakkelijkste publiek. Voor grappen over de

totale irrelevantie van een kwestie als Brussel-Halle-Vilvoorde bijvoorbeeld ben je daar aan het verkeerde adres.’ Toch mag Sint-Genesius-Rode weer als eerste vernemen wat dit jaar echt van belang was, en zoals bijna de hele tournee nadien, werd ook deze try-outvoorstelling al uitverkocht nog voor Van Peel een letter op papier had staan.

ZEITGEIST

Met papier heeft hij niet zoveel op. ‘Ik schrijf geen teksten uit, want dat worden dan columnns en dat is iets totaal anders. Het begint met de spreekwoordelijke krabbels op een bierkaartje, daarna de research en de moppen. Dat maakt de try-outs vaak experimenteel. Dat heb ik nodig. Ik kom het podium op met een aantal ideeën

waarover ik begin te babbelen en hopelijk komt daar iets uit.’ Kwestie van zelfvertrouwen? ‘Het komt er op aan je schaamtegevoel te laten overstemmen door de drang om een goede show te hebben tegen de première. Dat is elk jaar even doodgaan en van nul beginnen met de kans dat je faalt, maar dat is ook wat comedy spannend en leuk maakt om naar te kijken.’

Het denkwerk voor een nieuwe show begint al meteen na de vorige, maar te vroeg conclusies trekken over de houdbaarheid van bepaalde nieuwsfeiten is uit den boze. ‘Zaken die in januari interessant en dwingend lijken, blijken in de 24 uren-nieuwscyclus waarin we leven een maand later al totaal achterhaald. Je moet dus eigenlijk een beetje voorspellen wat de *Zeitgeist* tijdens de laatste maanden van het jaar zal zijn. Sommige thema's voel je toch al aankomen. Het hele privacy-gebeuren waarover ik het in de voorstelling van 2013 had, is pas in 2014 ontploft.’ Een comedian moet zelfs opletten waarmee hij lacht, want voor hij het weet worden de overdrijvingen waar het publiek het ene jaar nog hartelijk om lacht, het volgende jaar harde realiteit. ‘In 2013 hebben we zo nog gelachen met rente die negatief zou worden zodat mensen zouden moeten betalen voor het geld op hun rekening. En het idee om cash geld te verbieden zodat belastingen en boetes automatisch van je rekening kunnen worden gehaald, wordt nu ernstig overwogen. Het is een beetje als de voorspelling van tien jaar geleden in *The Simpsons* dat Trump president zou worden. Daarom overweeg ik nu een paar moppen over de wereldvrede.’ (lacht)

MONSTERS

De voorbije jaren overleefde Van Peel onder meer Fukushima, Big Brother en de Apocalyps. Wat wordt dit jaar de symbolische rode draad? ‘Gezien de gebeurtenissen in het begin van het jaar had ik gedacht dat het thema terreur en angst zou zijn. Maar eigenlijk is het algemene gevoel niet meer zozeer dat van terreur en angst, maar dat van de apathie die erna komt. We zijn gewend geraakt aan aanslagen en militairen in het straatbeeld. Voor mij is de metafoor voor dit jaar: de muur. Sinds de val van de Berlijnse Muur zijn we niet alleen letterlijk overal nieuwe muren aan het optrekken - denk aan Israël, Trump of Hongarije - maar ook figuurlijk. We proberen ons in te dammen tegen het kwaad van de buitenwereld, in de hoop dat als we maar lang genoeg met onze vingers in de oren in onze kast blijven zitten, de monsters wel vanzelf zullen weggaan. En als ze toch over de muur proberen te klimmen, dan maken we die gewoon een meter hoger.’

DI • 22 NOV • 20.30

Michael Van Peel overleefd 2016

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

© ALFRED EHRENSTADT, 1947

Toen wij zelf vluchtelingen waren

VORMING

De wereld kijkt nog altijd met een mengeling van angst en wanhoop naar de vluchtelingenstromen die zich een weg zoeken over de continenten. Daarbij is niet altijd sprake van veel begrip. Maar nog niet zo lang geleden zaten de Vlamingen - soms letterlijk - in hetzelfde schuitje. Daar weet Dirk Musschoot alles van.

Het is niet veel langer dan 150 jaar geleden dat ook België geteisterd werd door extreme armoede en oorlogen, die ervoor zorgden dat vele landgenoten het voor bekeken hielden en hun geluk elders zochten. Vele armen en werklozen verhuisden naar de steden en nieuwe industriegebieden of zochten hun heil in de gastarbeid over de grens. Er waren ook veel economische vluchtelingen die de boot namen naar het land van grote beloften: de Verenigde Staten van Amerika. Vanuit Antwerpen alleen al staken tussen 1850 en 1930 zowat 150.000 landgenoten de Atlanische Oceaan over op zoek naar een beter bestaan. Wellicht was het totaalcijfer dubbel zo hoog, omdat ook uit Frankrijk, Engeland en Nederland schepen met Belgen vertrokken. Deze volksverhuizing is voor velen een vergeten verhaal, dat ervaart journalist en schrijver **Dirk Musschoot** nog altijd als hij er ergens ten lande over gaat vertellen.

Musschoot heeft behalve een hele reeks kinder- en jeugdboeken inmiddels ook heel wat historische dossiers met hedendaagse relevantie onderzocht en opgeschreven. Onlangs verscheen van zijn hand het boek *Belgen maken bommen*, over de zesduizend Belgische vluchtelingen die tijdens de Eerste Wereldoorlog in Noord-Engeland werden ingezet in de wapenindustrie en daar door de plaatselijke inwoners niet altijd even graag werden gezien. Musschoots eerste boek voor volwassenen *De Vlamingen op de Titanic* uit 1998 raakte het onderwerp van de Belgische emigratie al zijdelings

aan. Het inspireerde hem tot een onderzoek naar het verhaal van de Vlaamse landverhuizers die de overzijde van de oceaan wél haalden. Dat schreef hij neer in *Wij gaan naar Amerika*, een boek dat een bestseller werd en in 2014 nog een volledig herziene luxe-uitgave kreeg. Bij dat boek hoort ook deze lezing. 'Het is een project dat nooit ophoudt', weet Musschoot. 'De realiteit van vandaag blijft deze geschiedenis herhaaldelijk inhalen.' Tijdens zijn lezing, die met lichtbeelden wordt geïllustreerd, vertelt Musschoot het hele verhaal. Van de maatschappelijke oorzaken die tot de schrijnende omstandigheden op het Vlaamse platteland leidden, over de niet al te comfortabele overtocht die de vluchtelingen vaak hun allerlaatste centen kostten, tot de aankomst in de VS waar niet zelden nieuwe ontgoochelingen wachtten. Er bestaat geen twijfel dat Musschoot met de lezingen het historisch bewustzijn aanscherpt. 'Elke keer stel ik vast dat veel mensen niet weten wat zich toen in ons land afspeelde. Sommige mensen geloven zelfs niet dat het zo erg was. Anderzijds is dit ook een verhaal dat tot de geschiedenis van heel veel Vlaamse families behoort. Altijd komt er wel iemand naar mij toe die ook familie in Amerika heeft.' • MICHAËL BELLON

DI • 15 NOV • 14.00

We gaan naar Amerika

Dirk Musschoot
Dilbeek, kasteel La Motte,
02 466 20 30

Wake-up call

THEATER

Wie **Bruno Vanden Broecke** aan het werk zag in *Missie*

weet dat de man in staat is om op zijn eentje beklijvend en onderhoudend theater te brengen. Deze keer kruipt hij in de huid van filosoof Socrates. Dit stuk is het eerste in een reeks van schrijver en regisseur **Stefaan Van Brabant** over grote filosofen als Kierkegaard, Nietzsche en Foucault. Eerder schreef hij al het *Het voordeel van de twijfel* en maakte hij de gelijknamige Canvasreeks.

Eén van de bekendste uitspraken van Socrates is 'Het enige wat ik weet, is dat ik niets weet'. De Griekse filosoof vertoefde graag onder de mensen en legde hen het vuur aan de schenen met zijn eeuwige vragen. Die kritische houding bekocht hij met de dood; in het stuk treffen we de man enkele uren voor hij de gifbeker aan zijn lippen zal zetten. Dat dit 2.500 jaar geleden gebeurde, maakt zijn denken en aanpak niet minder actueel. Als Socrates vraagt Vanden Broecke net zo lang door tot je werkelijk over alles twijfelt. Elk idee, elke mening wordt afgetoetst en opnieuw in vraag gesteld. In tijden van Twitter is die uitgebreide nuance een verademing. • LVI

DO • 10 NOV • 20.00

Socrates

Bruno Vanden Broecke
Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

© BART GRUIJENS

Ozark Henry intiem klassiek

MUZIEK

Ozark Henry, vier strijkers en een piano. Met zijn baanbrekende album *Paramount* en de daarbij horende tournee maakt Piet Goddaer een cirkel rond.

'Ik ben opgegroeid in een huis vol muziek', vertelt **Piet Goddaer**. 'Mijn vader was klassiek componist, dus klassieke muziek was de klank van mijn jeugd.' Toen het Nationaal Orkest van België (NOB) hem in 2014 uitnodigde om een selectie van zijn nummers opnieuw te arrangeren voor hun 90-koppige orkest, gingen de radertjes in zijn hersenen onmiddellijk aan het draaien. 'Ik had het gevoel dat ik een cirkel rond maakte', zegt hij. 'Ik wou elke kleur, elke dynamiek die ik uit zo'n groots orkest kon halen, exploreren.' Naast muzikant en componist is Goddaer ook producer. Die kant van hem ging onmiddellijk op zoek naar nooit eerder geziene manieren om de muziek op te nemen. Na wat onderzoek stuitten Goddaer en het NOB op een

gloednieuwe technologie die de luisteraar het gevoel geeft midden tussen het orkest te zitten.

EEN ANDERE WERELD

'Muziek is een sterk medium', vertelt Goddaer. 'Toen ik klein was, deed ik mijn ogen dicht, ik luisterde naar iets en was een god in het diepst van mijn gedachten. Je creëert een wereld die zo vrij is van alles dat de gewone wereld er altijd bij verbleekt. En dan denk je: *Hoe meer ik in die andere wereld kan vertoeven, hoe beter.*' Zijn doel als artiest is om de luisteraar zo dicht mogelijk bij die wereld in zijn hoofd te brengen. 'Ik wil anderen laten horen wat ik hoor en voelen wat ik voel.' De immersieve geluidstechnologie bleek een godsgeschenk op dat vlak. 'Het was mijn bedoeling om iedereen bij mij op het podium uit te nodigen, midden tussen de muzikanten.'

UITERSTEN

De titel *Paramount*, Engels voor 'van het grootste belang', is niet toevallig gekozen. Hij slaat op de totale omvang van het project en de

Link tussen Arabische en Europese muziek

KLASSIEK

Shalan Alhamwy is violist, componist en leraar, wat helemaal niets uitzonderlijk zou zijn, moest hij zijn beroep niet in een land van oorlog beoefenen. Shalan speelde in het Nationaal Symfonisch Orkest van Syrië en gaf vioolles aan de Albaath Universiteit in Homs. Het lot besliste echter anders, hij moest zijn hard getroffen geboortestad ontvluchten en probeert nu vanuit een klein appartementje in Gent een

nieuw leven bij ons op te bouwen.

In Grimbergen spreekt **Klaas Coulembier** met hem tijdens een lezing-concert over de situatie in Syrië, over het muzikleven aldaar en over de verhouding tot de traditionele muziekcultuur. De Arabische muziekcultuur en het onderwijs worden veel meer dan we zouden vermoeden door Europa beïnvloed. Het Syrië van Assad zit cultureel - en helaas ook politiek - al een tijd in de tang van Rusland. Muzieklessen worden grotendeels

door Russische leraars gegeven en in Rusland staat het grote westerse repertoire hoog aangeschreven, de kleine Shalan werd er groot mee. De start in ons land (opvangcentrum in Sint-Niklaas) was niet makkelijk voor hem, maar hij werd goed geholpen; via Facebook werd hem binnen de kortste keren een 300 jaar oude viool bezorgd en intussen bracht zijn moeder zijn instrument uit Syrië mee.

Er wordt niet alleen gepraat, na de pauze zal hij ook op zijn viool spelen. Behalve enkele bravourestukken uit de grote vioolliteratuur vertolkt Alhamwy de vioolsonate nr.1 in a van Robert Schumann. Dit romantisch werk uit 1851 werd destijds door Niels Gade en Schumanns vrouw Clara gecreëerd. De van oorsprong Britse pianist, dirigent en componist **Andrew Wise** woont sinds 1994 in Gent. Hij zal Alhamwy in de sacristie van de abdijkerk in Grimbergen aan de piano begeleiden. • MC

WO • 9 NOV • 20.30

**Shalan Alhamwy (viool)
& Andrew Wise (piano)**

lezing-concert

Grimbergen,

sacristie abdijkerk, 02 263 03 43

© SOPHIE LUYTEN

grote indruk die Goddaers gelegenheidscollega's op hem hebben gemaakt. De eerste single van het album was een bewerking van *Heroes* van David Bowie. En ook die keuze was symbolisch. Met goedkeuring van Bowie heeft Goddaer de muziek van het nummer volledig bewerkt én de tekst naar zijn hand gezet. 'Zo kwam er een ander verhaal naar voor, van twee mensen die ondanks grote verschillen toch de moed hebben om voor elkaar te kiezen. Ik vond dat een mooi symbool voor het hele project.' Niet alleen zijn klassiek en pop twee uitersten op het muziekspectrum. Bovendien bestond de gigantische ploeg uit muzikanten en geluidsmensen met de meest uiteenlopende nationaliteiten en achtergronden. Vandaar dus ook: *Harmony is Paramount*. Harmonie is van het allergrootste belang.

In de huidige tournee plaatst Ozark Henry het album in een intieme setting. De muziek werd alweer helemaal opnieuw gearrangeerd, dit keer voor piano en vier strijkers van het Nationaal Orkest. De geest van de symfonische

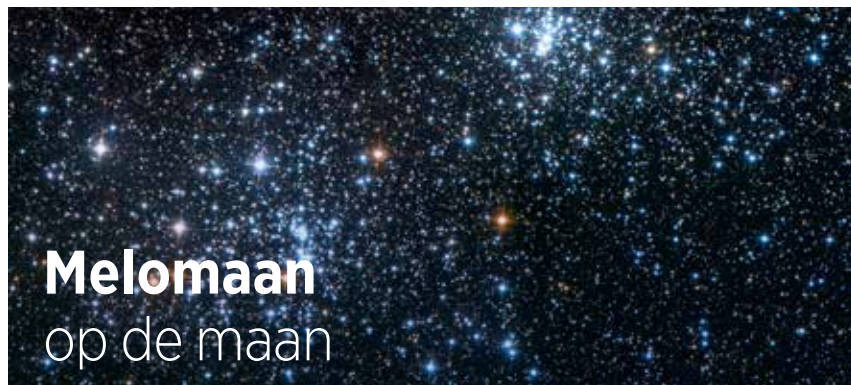
versies wordt behouden, maar het resultaat is directer en extra sfeervol. • INES MINTEN

VR • 4 NOV • 20.15

Harmony is Paramount

Ozark Henry
met strijkerskwartet
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

i Meer weten? Bekijk dan zeker ook *Paramount: Music For The Film That Never Was* van regisseur Dimitri Van Zeebroeck. Je vindt de volledige documentaire op YouTube.

Melomaan op de maan

VORMING

Volgend jaar viert volkssterrenwacht Mira het feit dat het dan precies vijftig jaar geleden is dat Pater Pieraerts van de abdij de sterrenwacht oprichtte. Maar aangezien het in het heelal alle dagen carnaval is, valt er ook in de tussentijd nog heel wat te beleven. Momenteel loopt in Mira nog steeds de Astroclub onder leiding van **Frank Deboosere**. De immer enthousiaste weerman met verre-gaande kennis van wat er zich boven onze hoofden afspeelt, voorziet de waarnemingen van de amateur-sterrenkijkers op die avond van een thematische lezing. Dit keer is dat het minder voor de hand liggende, maar toch ook weer niet zo vergezochte verband tussen astronomie en klassieke muziek. Wij denken daarbij meteen aan de soundtrack van Kubrick's 2001: *A Space Odyssey*, maar

Deboosere blijkt behalve weerman ook een melomaan te zijn, en heeft in zijn platenkast nog veel meer gevonden dat als muziek der sferen kan doorgaan. De compositie *The Planets* van Gustav Holst bijvoorbeeld en het werk van de 18e-eeuwse Duitse componist William Herschel, die als astronoom ook prat mocht gaan op zijn ontdekking van de planeet Uranus. Er wordt niet alleen geluisterd naar die streepjes muziek, maar ook gekeken naar de streepjes licht van Mars, Uranus, Neptunus, en de sterrenbeelden die door de telescopen van Mira worden opgevangen. • MB

VR • 25 NOV • 19.30

Astronomie en klassieke muziek

Frank Deboosere
Grimbergen, volkssterrenwacht Mira,
02 269 12 80.

Muzikanten en wetenschap

Alles is opgelost is een van de nieuwe producties die jeugdtheater Bronks dit seizoen presenteert. Ze is het werk van het Gentse collectief Mambocito Mio, dat begon als muziekband, maar ondertussen naam maakt met muzikale installaties en muziektheaterproducties. Hun leden Anna Vercammen en Wannes Gyselincx staan als acteurs op het podium. Pieter Willems, Benne Dousselaere en Geert Vandyck vergezellen hun daar als muzikant. Samen krijgen zij versterking van de Brusselse theatermakers Bernard Van Eeghem - die mee schrijft en acteert - en regisseur Raven Ruëll - die coacht. Daarmee weet je natuurlijk nog niet veel, maar de makers zelf eigenlijk ook niet. Zoals dat gaat met collectieven wordt er tot in een laat stadium van de repetities gediscussieerd, geknipt en geplakt, tot op de première alles is opgelost. Bernard Van Eeghem kan ons bevestigen dat wetenschappelijke vraagstukken en mysteries nog altijd het uitgangspunt vormen, maar dat van dat uitgangspunt ook duchtig wordt afgeweken. Hoe deze bende fantasen precies de brug gaan slaan tussen muziek en wetenschap, tussen keyboard en kwantummechanica, zal je dus zelf proefondervindelijk moeten gaan vaststellen. • MB

DO • 10 NOV • 19.00

VR • 11 NOV • 17.00

Alles is opgelost (+8j)

Bronks & Mambocito Mio
Brussel, Bronks, www.bronks.be

Gigant

ALSEMBERG Op het hoogste punt van Beersel staat een merkwaardig bouwwerk: een reusachtige, omgekeerde, betonnen piramide. Het is de eerste watersilo in België. Met een opslagcapaciteit van 2.500 kubieke meter, vijf keer groter dan die van de voormalige watertoren, kan hier het water van de oude watertoren en dat van de omliggende ondergrondse reservoirs opgeslagen worden, een reserve goed voor 24 uur aan stromend water. Intussen ingeburgerd in het groene, glooiende landschap van de zuidwestelijke Rand is dit, op zijn minst gezegd, een gewaagde constructie. De omgekeerde piramide van 4.125 ton ruw beton en staal daagt de wetten van de zwaartekracht uit en neemt een loopje met de gangbare constructieregels. De breedte van de silo loopt op van 6,7 meter onderaan naar 25,4 meter bovenaan. Deze vorm met driehoekig bovenvlak is de meest geschikte, energiezuinige vorm voor de waterdruk en het watertransport. Door de grote druk zijn geen bijkomende pompen nodig en wordt het water op natuurlijke wijze getransporteerd. De constructie bestaat uit twee gedeeltes. Het immense bovengrondse compartiment is de silo, gevuld met water. Ondergronds bevindt zich de meterkamer, waar de sturing van het water naar en van de silo wordt geregeld. Aan de buitenkant van de piramide werden leidingen, regenwaterafvoer, trap en verlichting aangebracht. De fijne, stalen trap wentelt zich langs de zijden van de piramide de hoogte in en geeft de sobere constructie een *touch of lightness*. 204 treden verder en 31 meter hogerop kan je, enkel tijdens opendeurdagen, vanop het dakplatform genieten van vergezichten naar Brussel en randgemeenten, de Leeuw van Waterloo en het Zoniënwoud. • TDW

De vergeten man

THEATER

Hoe voelt het als de buitenwereld je niet ziet staan? Als je buurman, je collega's en je medemens je constant over het hoofd zien? Als je merkt dat jouw bestaan andere mensen geheel koud laat? In *De vergeten man* vertolkt Stefaan Degand een personage die ons getuige laat zijn van wat onverschilligheid en eenzaamheid met een mens doet.

Het personage van **Stefaan Degand** neemt ons mee in zijn woelige levensloop. Een leven – zo lijkt het wel – dat vanaf het begin bestemd is om in de anonimiteit te verdwijnen. Zelfs als baby had zijn bloedeigen familie hem haast in zijn wieg vergeten.

Als opgroeiende jongen werd het niet veel beter. Overal waar hij kwam, kreeg hij nauwelijks aandacht. Hoewel hij gedurende zijn hele leven allerlei pogingen onderneemt om gezien te worden, blijft hij degene die men systematisch over het hoofd ziet. 'Het tragische aan mijn personage is dat iedereen hem voorbijloopt. Hoezeer hij ook probeert om iemand te zijn, de mensen rondom hem merken hem nauwelijks op. Hierdoor heeft hij het gevoel dat hij niet bestaat en het is precies dat gevoel dat hem ertoe aanzet allerlei wanhopige pogingen te ondernemen om opgemerkt te worden. Een grenzeloos positivisme drijft hem. Keer op keer raapt hij zijn moed bij elkaar om door zijn medemens gehoord en gezien te worden. Het verhaal dat hij met het publiek deelt, is zo oprecht dat het je niet onberoerd kan laten. Want al is de graad van anonimiteit wel extreem hoog bij mijn personage, het gevoel van miskenning dat

je krijgt wanneer de andere je negeert; dat kennen we allemaal', zegt Degand.

BREEK DE STILTE

In dit stuk zet het personage een belangrijke stap. Eindelijk doet er zich een gelegenheid voor om zijn verhaal te brengen. Die gouden kans grijpt hij met beide handen. Dit is zijn moment van glorie om te bewijzen dat hij wel degelijk bestaat. 'De vergeten man is een universeel verhaal. Het had evenzeer over een vrouw of een man in een ander werelddeel kunnen gaan. Eigenlijk wil hij – zoals elk van ons – maar één ding en dat is door de andere gezien en liefst nog graag gezien worden. Dat hij hierover, na al die jaren in stilte en

Dat heet dan gelukkig zijn

MUZIEK

Dat heet dan gelukkig zijn, is een zin die voor altijd met Ann Christy verbonden zal blijven. De vrouw die de tekst schreef, is echter veel minder bekend. Lange tijd heeft **Mary Boduin** in de schaduw gestaan van de artiesten die haar teksten zingen; vandaag treedt ze in de spotlights. Boduin heeft de voorbije decennia

heel wat pareltjes geschreven die ondertussen Nederlandstalig erfgoed geworden zijn. Ann Christy, Louis Neefs, Liliane Saint-Pierre zongen ijzersterke teksten van haar, die ook vandaag nog zeer herkenbaar zijn.

Boduin kan niet alleen prachtige songteksten schrijven, ze kan er ook op een innemende manier over vertellen. Dit doet ze in de vorm van

vergetelheid, voluit kan praten, is voor hem al een hele doorbraak. Hij toont zich dan ook als een heel gevoelige man die zijn kwetsbaarheid en verlangen naar een beetje genegenheid in alle openheid en met de nodige humor deelt.'

In deze voorstelling geeft Stefaan Degand het beste van zichzelf. Op het podium staat een acteur die schaamteloos zichzelf is en tegelijkertijd weet te ontroeren. Samen met de percussionist **Pieterjan Vrancx** slaagt hij erin de eenzaamheid een stem te geven. • NATHALIE DIRIX

WO • 2 NOV • 20.30

Vergeten man

Het Banket

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

een belevingslezing waarin ze weet te boeien met verhalen die achter deze prachtige teksten schuilgaan. • ND

ZA • 12 NOV • 20.00

Dat heet dan gelukkig zijn

Mary Boduin

Meise, GC De Muze van Meise, 02 892 24 40

Jazz à la **Viktor Lazlo**

MUZIEK

Het is even stil geweest rond **Viktor Lazlo**, maar vandaag staat ze er weer. Deze keer brengt ze nummers uit het repertoire van drie diva's die een onvergetelijke stempel op de jazzwereld drukten: Sarah Vaughan, Ella Fitzgerald en Billie Holiday.

Ook al heeft elk van deze vrouwen een eigen timbre, hun persoonlijkheden zijn allemaal uit het hetzelfde hout gesneden. Het hout dat karaktervolle stemmen voortbrengt, die erin slagen een ruimte met sfeer te vullen. Met haar intrigerende stem brengt Lazlo deze drie jazzlegendes opnieuw tot leven. Dit doet ze in het professionele gezelschap van de muzikanten **Gilles Coquard** (contrabas), **Olivier Louvel** (gitaar) en **Michel Bisceglia** (piano). Samen zorgen ze voor een sfeervolle avond. • ND

DO • 17 NOV • 20.30

Viktor Lazlo

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,

02 255 46 90

Memorabele **melodieën**

MUZIEK

Dat je niet in Alabama moet geboren zijn om goede bluegrass te maken bewees **Eriksson Delcroix** twee jaar geleden met hun gesmaakte debuut *For Ever*. Het duo bracht een kleine tien jaar geleden al een country/bluegrass album uit, maar het genre veroverde Vlaanderen pas na de film *The Broken Circle Breakdown*. Eriksson oogstte veel lof voor de soundtrack van de film en er volgde een uitgebreide tournee. En nu is er dus de nieuwe plaat, *Heart Out Of Its Mind*, nog 'diverser, weidser en warmer' volgens kenners, die zowel aan Calexico als aan de sixties doet denken. Ook op

deze plaat klinken de prachtstemmen van hem en haar geweldig mooi samen, wat soms doet denken aan duetten tussen Johnny Cash en June Carter. En ja, dat Eriksson en Delcroix ook in het echte leven een koppel zijn, dat hoor je. Ook live heeft het duo een sterke reputatie. Bjorn Eriksson verdiende eerder zijn sporen bij Zita Swoon, Admiral Freebee en Maxon Blewitt, Nathalie Delcroix kennen we nog van Laïs en Birds That Change Colour. Laat je meeslepen door de ingetogen en toch avontuurlijke songs van het mooiste countrykoppel van het land en voor je het weet waan je je in de Rocky Mountains. • LVL

DO • 10 NOV • 20.30

Heart out of its mind

Eriksson & Delcroix

Tervuren, GC De

Warandepoort,

02 766 53 47

PODIUM

THEATER

WO • 2 NOV • 20.30

Vergeten man

Het Banket
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

ZA • 5 NOV • 20.30

Eyes Wide Shut

Toneelgroep Maastricht
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZA • 5 NOV • 20.30

Petrus en den doodendraad

Het Gevolg
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DO • 10 NOV • 20.00

Socrates

Bruno Vanden Broecke
Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

Met argumenten kan je iedereen overtuigen

Koen De Graeve & Jeroen Lesage
DO • 10 NOV • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA • 19 NOV • 20.30

Jesus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

ZA • 12 NOV • 19.00

Nieuwe maatjes

theaterfestival
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

18 EN 19 NOV • 20.00

Speel! 2

Theater Ipso Facto
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

Het kraken van de maan

T Arsenaal/ Chris Lomme
DO • 17 NOV • 20.30
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60
WO • 23 NOV • 20.30
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

WO • 23 NOV • 20.30

De vrouwen van de zolder

Het Kip
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA • 26 NOV • 20.30

Brief aan mijn kind

Maelstrom
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

KIDS

WO • 2 NOV • 14.00

Zootropolis (+6j)

familiefilm
Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

WO • 2 NOV • 15.00

Bonte Nacht (+4j)

Tuning People & De Maan
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

WO • 2 NOV • 15.00

Finding Dory (+6j)

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

WO • 2 NOV • 15.00

Robinson Crusoe

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

Keik (+3j)

4Hoog
DO • 3 NOV • 15.00
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59
ZA • 19 NOV • 15.00
Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

ZO • 6 NOV • 10.30

Ponyo (+6j)

ontbijtfilm
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

WO • 9 NOV • 15.00

Boom (+3j)

Tal & Thee
Hoeilaart, GC Felix Sohie, 02 657 05 04

DO • 10 NOV • 19.00

Alles is opgelost (+8j)

Bronks & Mambocito Mio
Brussel, Bronks, www.bronks.be

ZA • 12 NOV • 19.00

Oma, mag ik mijn pop terug? (6-12j)

Theater Gnaffel
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZO • 13 NOV • 11.00

Stoplicht (+2,5j)

Wiesma & Smeets
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

ZO • 13 NOV • 15.00

Peer (+4j)

Laika & NTJong
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO • 13 NOV • 14.30 EN 16.30

Lampionaio (3-5j)

Sprookjes enzo
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ABC, zing maar mee!

Kapitein Winokio
ZO • 13 NOV • 15.00
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60
ZA • 26 NOV • 15.00
Tervuren, GC De Warandepoort,
02 766 53 47

WO • 16 NOV • 14.00

Van alles en nog iets

Barba Rossa
Drogenbos, GC de Muse,
02 333 05 70

ZA • 19 NOV • 19.00

Triple Bill (+6j)

Ockham's Razor
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZO • 20 NOV • 10.30

Gus (+4j)

familiefilm
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO • 20 NOV • 14.00

Duizend dingen achter deuren

Max Last
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

ZO • 20 NOV • 15.00

Wachten op Sinterklaas (+4j)

Kinderenvandevilla
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

WO • 30 NOV • 15.00

Sinterklaasshow

Wezembeek-Oppem,
dienstencentrum Forum, 02 731 43 31

WO • 30 NOV

Sinterklaas komt op bezoek

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

HUMOR

VR • 4 NOV • 20.30

Nu wel!

De Schedelgeboorten
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

9 EN 10 NOV • 20.00 EN 14.00

Ik werk met mijn ellebogen

Echt Antwaarps Teater
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

Unfinished Business

Alex Agnew
11, 12 EN 13 NOV • 20.30
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90
25 EN 26 NOV • 20.30
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

16 EN 17 NOV • 20.30

Nee, het was gisteren ook al laat

Adriaan Van den Hoof
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

BRIEF AAN MIJN KIND (26/10)

Beste,
Zou jij een brief voor ons willen schrijven? Voor onze theateervoorstelling 'Brief aan mijn Kind' verzamelen we brieven aan kinderen. Brieven die pas gelezen mogen worden als de kinderen op hun eigen benen moeten gaan staan. Zijn er mooie, leerrijke, trieste of grappige ontmoetingen, situaties of gebeurtenissen in jouw leven geweest waar je energie uit kon putten? Kleine of grote momenten van schoonheid of troost die je aan jouw kinderen zou willen meegeven, of aan alle kinderen van de wereld? Als je zelf (nog) geen kinderen hebt, of kinderen hebt die al volwassen zijn, mag je natuurlijk ook schrijven.

VERGETEN MAN (2/10)

OMA, MAG IK MIJN POP TERUG? (6-12j) (12/10)

DO • 17 NOV • 20.00

Red mij!

Els De Schepper
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

DO • 17 NOV • 20.00

Het laatste woord

Janine Bisschops
Linkebeek, GC de Moelie,
02 380 77 51

DI • 22 NOV • 20.30

Michael Van Peel overleeft 2016

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

VR • 25 NOV • 20.00

Charlatan

Gili
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

VR • 25 NOV • 20.30

Met mij gaat alles goed

Begijn Le Bleu
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

VR • 25 NOV • 20.30

De vaginamonologen 2.0

Sandrine, Slongs & Nele Goossens
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

WO • 30 NOV • 20.30

Sowieso

Bas Birker
Sint-Pieters-Leeuw, De Merselborre,
02 371 22 62

DANS

VR • 18 NOV • 20.30

Glimpses in Turbid Water

Compagnie Monica/ Sarah Bostoen
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

SENIOREN

ZO • 13 NOV • 15.00

Lisa del Bo

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

VR • 18 NOV • 14.30

Jimmy Frey

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

DI • 22 NOV • 14.00

De tijd van toen

Sonny Vande Putte
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

DI • 22 NOV • 14.30

De Lassies

Jelle Cleymans e.a.
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DO • 3 NOV • 20.30

Ode aan Bobbejaan

Guido Belcanto, Barbara Dex,
Jan De Smet
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR • 4 NOV • 20.15

Harmony is Paramount

Ozark Henry met strijkerskwartet
Alsemberg, CC de Meent,
02 359 16 00

ZA • 5 NOV • 20.30

Inteam

Radio Guga
Tervuren, GC De Warandepoort,
02 766 53 47

Solo en zonder plan

Bart Peeters
5 EN 6 NOV • 20.30
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90
ZA • 12 NOV • 20.30
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

WO • 9 NOV • 20.30

The Fureys

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

WO • 9 NOV • 20.30

The Backpack Sessions

K's Choice
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DO • 10 NOV • 20.30

Elephantastic!

Les Truttés
Sint-Pieters-Leeuw, loods Topstraat,
02 371 22 62

DO • 10 NOV • 20.30

Heart out of its mind

Eriksson & Delcroix
Tervuren, GC De Warandepoort,
02 766 53 47

ZA • 12 NOV • 20.00

Dat heet dan gelukkig zijn

Mary Boduin
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

ZO • 13 NOV • 15.00

Tussen een glimlach en een traan

Johan Verminnen & groep
Tervuren, GC De Warandepoort,
02 766 53 47

DO • 17 NOV • 14.00

Ariadne Van den Brande & Bram Weijters

Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

DO • 17 NOV • 20.30

Viktor Lazlo

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DO • 24 NOV • 20.00

Dag meneer De Wilde

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

DO • 24 NOV • 20.30

Irish Christmas

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

DO • 24 NOV • 20.30

Solo met Osama

Sint-Katharina-Lombeek,
Sint-Jozefskerk, 02 466 20 30

VR • 25 NOV • 20.30

A tribute to Stevie Wonder

The Judkins Band
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

The Bootleg Sixties

VR • 25 NOV • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA • 26 NOV • 20.30

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZO • 27 NOV • 11.00

Liesbeth Roose & Pietro Ramman

aperitiefconcert
Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

ZO • 27 NOV • 20.30

Maaik Ouboter
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

29, 30 NOV EN 1 DEC • 14.00

De Sint bij de haard

Sinterklaasfeest
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

WO • 30 NOV • 20.30

Soweto Gospel Choir

Grimbergen, abdijkerk, 02 263 03 43

PEER (+4j) (13/10)

A TRIBUTE TO STEVIE WONDER (25/10)

SOWETO GOSPEL CHOIR (30/11)

KLASSIEK

ZO • 6 NOV • 11.00

Volgende keer beter

Lucas en Lieselotte Cortoos
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DI • 8 NOV • 14.00

Charlotte Bary & Esther Ellen Van der Veen

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

WO • 9 NOV • 20.30

Shalan Alhamwy (viool) & Andrew Wise (piano)

lezing-concert
Grimbergen, sacristie abdijkerk,
02 263 03 43

ZA • 19 NOV • 20.30

Beethovenconcert

Alexandros Sarakenidis, Mechels
kamerorkest & Tijn Uilenspiegelkoor
Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

ZA • 24 NOV • 20.30

Les Vendredis

Ensor Quartet & Jan Declair
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

VR • 25 NOV • 20.30

Ars Mirabilis

Dilbeek, Dil'arte, 02 466 20 30

VR • 25 NOV • 20.30

Talisma Trio

Grimbergen, sacristie abdijkerk,
02 263 03 43

WO • 2 NOV • 19.00

Suicide Squad

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR • 4 NOV • 14.00 EN 20.00

Twilight of a Life

Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

ZO • 6 NOV • 20.00

Frantz

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

MA • 7 NOV • 20.30

The BFG

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZO • 13 NOV • 20.00

The Here After

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

MA • 14 NOV • 20.30

Strike a Pose

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DI • 15 NOV • 20.30

The Danish Girl

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DO • 17 NOV • 19.30

Over Canto

documentaire
Brussel, Muntpunt, 02 278 11 11

DO • 17 NOV • 15.00 EN 20.00

Carol

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

VR • 18 NOV • 14.00 EN 20.00

D'Ardennen

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZO • 20 NOV • 20.00

Elle

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

MA • 21 NOV • 20.30

Everybody Happy

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZO • 27 NOV • 20.00

Captain Fantastic

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

MA • 28 NOV • 20.00

The World of Us

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

TOT 3 NOV

Francis Verheylewegen

fotografie
Drogenbos, Passage 4, 02 376 69 30

TOT 5 NOV

Kunst in huis

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

TOT 6 NOV

Mirande Schmitz

fotografiecircuit
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

TOT 6 NOV

Meaulnes

Gerolf Van de Perre
Gaasbeek, kasteel van Gaasbeek,
02 531 01 30

TOT 8 NOV

Made in Japan

CC Strombeek, S.M.AK. & Bozar

10 TOT 27 NOV

The Inner Circle of Europe

Gert Verbelen
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

18 TOT 27 NOV

Leeuwse inwoners stellen tentoon

Sint-Pieters-Leeuw, kasteel Coloma,
02 371 22 62

18 NOV TOT 18 DEC

Weaving the World - Thread Routes

Kimsooja
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

30 NOV TOT 30 DEC

Jan De Kegel

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

TOT 31 DEC

Typisch Vlaams in kalligrafie

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

TOT 18 DEC

Louay Daboos & Ayham Seif

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

TOT 23 DEC

Ali Sabri

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

TOT 22 JAN

Congo Art Works: popular painting

Brussel, Bozar, www.bozar.be

TOT 22 JAN

The Power of Avant-garde now and then

Brussel, Bozar, www.bozar.be

TOT 5 MAA

Picasso. Sculptures

Brussel, Bozar, www.bozar.be

DI • 8 NOV • 19.30

Mesopotamië of land van de rivieren

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

DI • 15 NOV • 14.00

Ondeugend ouder worden

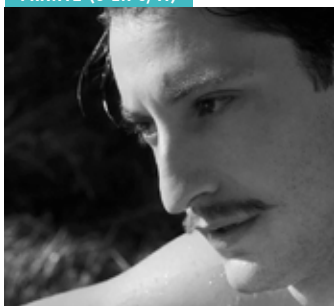
Zaki
Hoeilaart, GC Felix Sohie, 02 657 05 04

DI • 15 NOV • 14.00

We gaan naar Amerika

Dirk Musschoot
Dilbeek, kasteel La Motte, 02 466 20 30

FRANTZ (6 EN 8/11)

EVERYBODY HAPPY (21/10)

PICASSO. SCULPTURES (TOT 5/3)

ASTRONOMIE (25/10)

DI • 15 NOV • 15.00

China, de provincies

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

ZA • 19 NOV • 16.00

Wat alz?

Kasper Bormans

Asse, bibliotheek, 02 456 01 60

MA • 21 NOV • 20.00

Burn-out

dr. Dirk Raes

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DI • 22 NOV • 20.00

Dynamo project: strategie voor ledenbinding

Wezembeek-Oppem, GC de Kam, 02 731 43 31

Wedding Day

Lieve Blancquaert

DO • 24 NOV • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

WO • 30 NOV • 20.30

Tervuren, GC De Warandepoort, 02 766 53 47

VR • 25 NOV • 19.30

Astronomie en klassieke muziek

Frank Deboosere

Grimbergen, volkssterrenwacht Mira, 02 269 12 80

DI • 29 NOV • 14.00

Ecologische woonwijken & duurzame stedenbouw

Erik Rombaut

Dilbeek, kasteel La Motte, 02 466 20 30

DO • 10 NOV • 14.00

Schone Eikwandeling

Hoeilaart, Bosmuseum, www.ngz.be

ZO • 13 NOV • 14.00

Beheer Zoniënwoud, vroeger en nu

Hoeilaart, Bosmuseum, www.ngz.be

DO • 17 NOV • 14.00

Duisburg-winter in aantocht

Duisburg, kerk, www.ngz.be

DI • 8 NOV • 20.00

Lachland

Fast Forward

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZA • 12 NOV • 14.00

Repair café & swishing

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

ZO • 27 NOV • 10.00

Dag van de wetenschap

Grimbergen, volkssterrenwacht Mira, 02 269 12 80

WO • 30 NOV • 19.00

Cuisine mundial

workshop

Wezembeek-Oppem, GC de Kam, 02 731 43 31

Voor meer activiteiten in de Rand, zie www.uitinderand.be
Het volledige vormingsaanbod van Arch'educ vind je op www.archeduc.be

NET GEMIST
RandKrant
oktober

Wie onze vorige editie (oktober 2016) heeft gemist, kan die raadplegen op onze website www.randkrant.be. Voor de gemeenten waar deze RandKrant van november 2016 bus-aan-bus wordt verdeeld: zie colofon op pg.3.

WAAROVER HADDEN WIJ HET IN OKTOBER?

Over wonen in lege kantoren, openbaar aanklager en woordvoerder van het parket Brussel Ine Van Wymersch, een nieuwe studie over ultrafijn stof, sociaal restaurant MikstOrant, een facelift voor de Maalbeekvallei, de favoriete plek van Helena Toscano, in het spoor van carrossiers Werner en Peter Van Craen, op zoek naar een geschikte sport: ninpo taijutsu, de week van de fairtrade, asielcentrum Zaventem na tien maanden alweer dicht, en het verhaal van Thomas Scheen.

ABONNEMENT

Neem een abonnement en krijg alle edities van RandKrant (9 nrs./jaar - niet in januari, juli en augustus) in de bus. Schrijf 15 euro over als je in de Vlaamse Rand woont, 20 euro als je buiten de regio woont.

Rek.nr. BE 58 0910 2113 1679.

Deze RandKrant van november vind je vanaf 28 oktober ook in 120 verdeelpunten in de Rand en Brussel. Voor de adressen hiervan: zie www.randkrant.be onder 'over ons'.

WEDDING DAY (24/10 EN 30/10)

LEKKERNIJ UIT SPANJE

Jamón Iberico
Pata Negra.

MOOISTE PLEK IN SPANJE

Cordoba in Andalucia.

MOOISTE HERINNERING AAN SPANJE

Ons eerste bezoek aan Spanje, drie jaar na onze aankomst in België.

Muziek is **leven**

‘Muziek is mijn lange leven’, zegt María Luisa Camino Fernández. En inderdaad: muziek is haar op het lijf geschreven.

TEKST Nathalie Dirix • FOTO Filip Claessens

María Luisa is de dochter van een Spaanse migrant die in 1962 naar Vilvoorde kwam om er als arbeider in een fabriek te werken. Een jaar later zakte zij, samen met haar oudere zus en moeder, af naar ‘Belgica’. Ze kwam in een totaal andere wereld terecht met mensen die een taal spraken waarvan ze geen jota begreep. Het werkte bevreedend. Tegelijk was het een drijfveer die María Luisa er toe aanzette om snel Nederlands onder de knie te krijgen. Het duurde niet lang of ze had het over ‘België’.

MIGRANTENMEISJE MET STERKE WIL

María Luisa werd geboren in Peñarroya-Pueblonuevo, een dorp in Andalusië van waaruit

vele inwoners in de jaren 1960 naar Vilvoorde kwamen. ‘Een betere toekomst voor hun kinderen, dat wilden mijn ouders. Ik herinner me dat mijn moeder huilde toen we moesten vertrekken. In die tijd was een reis naar België een hele onderneming.’

‘Je laat je vaderland achter en je weet niet of je de mensen van wie je afscheid neemt ooit zal terugzien. Vandaag begrijp ik dat dit voor mijn moeder een pijnlijke ervaring was, maar toen was ik jong en kon ik haar verdriet niet vatten. Ik vond het eigenlijk allemaal best spannend en keek er naar uit om het Belgische avontuur aan ta vatten. Later bleek het toch moeilijker dan oorspronkelijk gedacht. Het is niet niks om als 8-jarig meisje, zonder enige kennis van het Nederlands, in een school terecht te komen waar iedereen alleen Nederlands praatte. Maar ik besepte dat er maar één manier was om me in deze situatie te redden en dat was: Nederlands leren. Dat heb ik dan ook intensief gedaan. Ik herinner me nog hoe ik ’s avonds, in bed met mijn oudere Spaanse nicht, Nederlandse woordjes leerde.’

DE

MUSIK IST LEBEN

María Luisa Camino Fernández wurde in Peñarroya-Pueblonuevo geboren, einem Dorf in Andalusien, aus dem in den 1960er Jahren viele Einwohner nach Vilvoorde gekommen sind. ‘Eine bessere Zukunft für ihre Kinder, das wollten meine Eltern. Meine Mutter weinte, als wir abreisen mussten. Ich fand das alles ganz schön spannend und freute mich darauf, das belgische Abenteuer in Angriff zu nehmen. Später erwies es sich dann doch schwieriger als ursprünglich gedacht. Es ist nicht ohne, als 8-jähriges Mädchen – ohne jedwede Kenntnis des Niederländischen – in einer Schule zurecht zu kommen, in der alle nur Niederländisch sprachen. Aber mir wurde klar, dass es nur eine Art und Weise gab, um mich in dieser Situation zu retten, und das war: Niederländisch zu lernen.’ María Luisas große Liebe ist der Flamenco. Sie ist auch Dirigentin von El Coro Rociero.

KOOR MET RIJKE GESCHIEDENIS

María Luisa haar liefde voor de flamenco, de Spaanse muziek en dans uit het Zuiden van Spanje, is nooit gestopt. ‘Vroeger poetste ik al zingend mijn huis. Sommige mensen zijn verslaafd aan drank, sigaretten of suikergoed. Mijn verslaving heet muziek. Zingen en dansen zijn voor mij de essentie.’ Al vele jaren is María Luisa dirigente van het Spaans-Vilvoordse koor El Coro Rociero. Het koor bestaat sinds 1996 en telt zo’n twintig leden. Ze zijn één van de blikvangers op het jaarlijkse Spaanse feest in de Drie Fonteinen. Elk jaar slagen ze erin een stukje Andalusië in Vilvoorde tot leven te brengen. ‘Ons koor heeft in 2002 ook opgetreden op de dag dat de burgemeesters van Vilvoorde en Peñarroya-Pueblonuevo een verdrag tekenden om hun broederschap te vereeuwigen.’

ONVERGETELIJK MOMENT

El Coro Rociero is ook het koor dat enkele jaren geleden op de begrafenis van koningin Fabiola voor een vrolijke noot zorgde. Plots stonden er daar tijdens de plechtigheid maar liefst twintig zangers en zangeressen in fel gekleurde traditionele klederdracht op het podium. Vol vuur zongen ze en lieten ze de castagnetten klepperen. Hoe verder het nummer vorderde, hoe meer de gezichten tijdens de begrafenisdienst opklaarden. Enkele genodigden zongen zelfs mee. Over Spaanse levenslust gesproken. ‘Een onvergetelijk moment. Een paar dagen tevoren kregen we van het koninklijk paleis de vraag of we aan de wens van koningin Fabiola konden voldoen om tijdens haar begrafenisplechtigheid te zingen. Wat een eer! Het nummer dat we brachten, is allesbehalve treurig; het is een ode aan het leven. Het is een lied over vreugde en verdriet, over hoe dood deel uitmaakt van het leven en over hoe de hoop en het leven altijd overwinnen.’